

Základní škola a Mateřská škola Čistá
Tyršova 127, 270 34 Čistá, tel 313 549 428, IČO 47018747

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání
zpracovaný podle RVP PV

kreativita-K

osobnost-O

úcta-U

zdraví-Z

empatie-E

láska-L

naslouchání-N

Ý

L-laskavost

E-efektivita

S-spravedlnost

Základní škola a Mateřská škola Čistá

Tyršova 127, 270 34 Čistá, tel 313 549 428, IČO 47018747

1 Identifikační údaje o mateřské škole

1.1. Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Kouzelný les

Zpracovaný podle RVP PV

Školní vzdělávací program Základní školy a Mateřské školy Čistá

1.2. Předkladatel

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Čistá, okres Rakovník

Adresa: Tyršova 127, 270 34 Čistá

Ředitelka: Ing. Marie Kruntová, MBA

Vedoucí oddělení mateřské školy: Zuzana Machová

Kontakt: 313 549 428 ředitelka
739 941 800 MŠ

e-mail: marie.kruntova@zsmcista.cz
zuzana.machova@zsmcista.cz

webové stránky: www.zsmcista.cz
fotogalerie: www.zsmcista.cz/fotogalerie

1.3. Zřizovatel

Zřizovatel: Obec Čistá

Adresa: Obec Čistá, Čistá čp. 1, 270 34 Čistá

1.4. Platnost dokumentu

ŠVP PV Kouzelný les byl projednán a schválen pedagogy na pedagogické poradě dne 27. 8. 2021 a s rodiči na třídní schůzce dne 6. 9. 2021. ŠVP PV Kouzelný les je platný od 1. 9. 2021, evidován č. j. 254/2021

IČO: 47018747
IZO: 107 518 546
RED-IZO: 600 055 752

1.5. Legislativní forma:

Mateřská škola je od září 2001 součástí základní školy a tvoří jeden právní subjekt.

Zuzana Machová
vedoucí oddělení

Ing. Marie Kruntová
ředitelka školy

2 Charakteristika školy

Vesnička Čistá se nachází 18 km jihozápadně od královského města Rakovníka na rozhraní Středočeského a Západočeského kraje, jejíž hranici tvoří říčka Javornice. Čistecko je bohaté svými lesy, vodními toky a rybníky, což ho činí vyhledávanou rekreační oblastí. Čistá pro nás skýtá mnoho kouzelných zákoutí. Jsou to již zmiňované lesy, vodní toky, rybníky, dále pak sady, pole a nekončící polní cesty, ať se již vydáte kterýmkoliv směrem z Čisté.

V kronice naší vesnice je záznam z roku 1939, kdy z pohraničí byla do Čisté přemístěna městská mateřská škola. Od té doby byla v Čisté předškolní výchova zajištěna. Pro úbytek dětí v roce 2000 došlo k přestavbě v základní škole, která pro vznik nové mateřské školy uvolnila 2 učební třídy, 1 kabinet a část bývalého kina v přízemí budovy. Mateřská škola je součástí základní školy od září 2001.

Naši MŠ navštěvují děti i z okolních a spádových obcí – Břežany, Hedecko, Zdeslav, Nová Ves, Kůzová, Křekovice, Velká Chmelištná, Bělbožice, Šípy, Milíčov a Vsesulov.

Budova ZŠ se nachází v samotném středu naší obce Čistá. Jedná se o historickou stavbu typické vesnické školy, která byla dostavěna a slavnostně otevřena 1. 9. 1926. Od té doby prošla řadou změn, úprav a rekonstrukcí. S kostelem sv. Václava a radnicí tvoří dominanty Čisté. ZŠ stojí podél III. rychlostní silnice směrem na Jesenici. I když tato silnice není moc rušná, děti chodí do školy bočním vchodem. Samozřejmě je tato silnice opatřena zebrou a příslušnými dopravními značkami. S dětmi se snažíme tuto silnici přecházet jen velmi zřídka. Raději volíme vycházky po polních cestách, které jsou od budovy školy nedaleko.

Prostory mateřské školy se skládají z herny (po obědě se mění tato místnost na ložnici – odpočinkovou místnost), jídelny (pracovny), menší herničky. Dále v mateřské škole najdete toalety, koupelnu (se sprchovým koutem), šatnu, výdejnu jídel, místnost na pracovní materiál a místnost pro paní uklízečku s potřebným vybavením.

Součástí budovy školy je i školní jídelna v suterénu. Vybavení školní jídelny je každoročně modernizováno. Je zde připravována strava i pro děti ze ZŠ, zaměstnance a cizí strážníky dle nových poznatků o zdravé výživě. Strava je dodávána do MŠ a vydávána paní školnicí.

Součástí mateřské školy je i školní zahrada, která je orientována na západ od budovy. Zahrada je oplocená a je vybavena velkou herní sestavou, menší herní sestavou,

houpačkou na pružině, zavěšenými houpačkami, hnízdem na houpaní, zastíněným pískovištěm, balanční lávkou, lavičkami a zahradním domkem, ve kterém jsou uloženy hračky pro děti.

Jednou z výhod toho, že je MŠ součástí ZŠ vidíme v možnosti využívání tělocvičny, keramické dílny, počítačové učebny. Dále pak v možnosti společných výletů a divadelních představení na doplnění autobusu. Společně také jezdíme na plavecký výcvik do Rakovníka.

Kapacita MŠ je 36 dětí. Děti jsou rozděleny do 2 tříd. Třídy jsou heterogenní. 1. třídu Včeličky navštěvují děti ve věku od 2 do 4 let, 2. třídu Sovičky děti od 4 do 7let (včetně dětí s odkladem povinné školní docházky).

2.1. Filozofie mateřské školy

Mateřská škola doplňuje rodinnou výchovu a pomáhá zajišťovat vhodné prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k aktivnímu rozvoji a učení dítěte. Úzká vazba na rodinu je sama o sobě nepostradatelnou specifikou předškolního vzdělávání.

Filozofií naší mateřské školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, poskytovat jim základy pro celoživotní učení i základy chování a jednání v duchu základních lidských a etických hodnot.

Záměrem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení i základy pro schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot – to vše na úrovni přizpůsobené věku předškolního dítěte, elementárním možností jeho chápání a vidění světa i přirozeným životním souvislostem a okolnostem, v nichž dítě vyrůstá.

Předškolní vzdělávání vychází z individuálních potřeb, možností a zájmů dětí. Každé dítě by mělo mít takovou péči, kterou individuálně potřebuje a která mu vyhovuje.

Vzdělávací činnost probíhá formou spontánních a řízených činností. Tyto činnosti jsou postaveny na aktivní účasti dítěte, na jeho smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení.

Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby v MŠ byly děti maximálně šťastné a spokojené a také, aby byli spokojeni jejich rodiče.

Naše hlavní priority ve výchově dětí jsou:

- 1. vztah k rodině, ke kamarádovi, k lidem
- 2. vztah k přírodě
- 3. vztah k lidovým tradicím a hodnotám

3 Charakteristika programu

František Hrubín
**Písnička se zpívá,
pohádka se povídá,
a kdo se rád dívá,
hezké věci uhlídá.**

Charakteristika programu naší mateřské školy vychází především z historie naší vesničky a z její samotné polohy. Ale začneme od začátku.

Psal se rok 1039 a v místě, kterým protékal potok "Čistý" se usadili Poláci, přivedeni do kraje knížetem Břetislavem I. Osadu, kterou založili, nazvali „Čistá“ podle krásně čistého lesa, potoka, tůněk.

Především zde jsme braly inspiraci pro náš ŠVP PV Kouzelný les. Tak jako se zde před léty usadili Poláci, dnes se zde usazují mladé rodiny s dětmi. Děti jsou vlastně také takový „kouzelný les“. Vyrostly z mála, a jak plyne čas, postupně rostou a sílí. Překonávají nemalé překážky a perou se se životem. Na své cestě získávají nové poznatky, zkušenosti a schopnosti. Mateřská škola spolu s rodiči o ně pečuje a chrání je. Snaží se udržet je „čisté“ a umožnit jim prožít krásné, bezstarostné a kouzelné dětství.

Rok plyne stejně jako ta voda a přináší nám přirozené střídání ročních období se spoustou lidových svátků a tradic. Některé lidové tradice se zde v Čisté udržují již od nepaměti. Nejen proto chceme děti seznamovat pomocí ústní lidové slovesnosti se staročeskými zvyky a tradicemi, připomenout dětem soudržnost našich předků s přírodou.

Chtěly bychom děti učit poznávat přírodu v okolí naší vesnice i v globálním měřítku, vážit si ji a ochraňovat. Mít úctu ke zvířatům, se kterými přicházejí do styku, utvořit si k nim pozitivní vztah a umět se o ně postarat. Zároveň vést děti k odpovědnosti a systematickosti, vzbuzovat v dětech touhu po vzdělání a chuť objevovat a zkoumat.

Naše mateřská škola je místem, kde se děti učí vzájemné úctě a spolupráci, ohleduplnosti a respektování. Snažíme se děti vést k samostatnosti nejen v sebeobsluze, ale i v uvažování, rozhodování a při řešení problémů.

Prospěch každého jednotlivého dítěte, je pro nás v každé situaci rozhodující. Pro všechny zaměstnance je podstatné, co dítě prožívá, co cítí, co se učí a jaké zážitky si z mateřské školy odnáší a co získá do života.

Záleží nám na tom, aby se u nás dítě cítilo spokojeně a v bezpečí, neboť z hlediska úspěšnosti jeho vzdělání a zdravého rozvoje má toto rozhodující význam. Vytváříme pro děti příjemné a stimulující prostředí, ve kterém dítě získá zkušenost, že i svět mimo jeho rodinu je zpravidla světem přátelským, ve kterém je ono samo žádoucím. Celkové výchovné působení vychází z uspokojování zájmů a potřeb dítěte s přihlédnutím na jeho věk a individuální zvláštnosti. Směřujeme k vytvoření prostředí založeného na vzájemné důvěře, úctě a spolupráci mezi všemi v mateřské škole.

Děti mají možnost být aktivní, učí se na základě prožitku a zkušenosti, mohou uplatňovat své názory a připomínky. Mají možnost zkoumat, učit se objevováním, experimentováním (využíváme prvky polytechnické výuky) a zároveň se učí chránit si své psychické i fyzické zdraví i zdraví ostatních. Nabízíme dětem dostatek volného pohybu, optimální denní režim, estetické, vstřícné, podnětné a hygienicky nezávadné prostředí.

Mnoha činnostmi v mateřské škole prostupují prvky tvořivé dramatiky. Je to nová forma výchovné práce, která umožňuje dětem intenzivnější prožívání a zážitky. Jedná se o soubory her a herních prvků, kterými se děti trénují pro budoucí život. Tyto hry vybavují děti potřebnými postoji, učí je vytvářet si názory, umožňují jim zvyšování sebedůvěry a nabízejí hlubší poznání mezilidských vztahů a sebe sama. Zároveň nenásilnou formou pomáhají dětem rozvíjet řeč i mimoslovní vyjadřování, obohacují slovní zásobu. Učí děti naslouchat druhým lidem a komunikovat s nimi. Děti si zdokonalují jemnou i hrubou motoriku, pohybové dovednosti, smyslové vnímání, tvořivé a výtvarné schopnosti, logické myšlení i myšlení obecně. Tvořivá činnost děti vždy zaujme, protože jim umožňuje projevit vlastní fantazii a nápady a navozuje přátelskou, radostnou a uvolněnou atmosféru.

Vzdělávání se uskutečňuje po celý den pobytu dětí v MŠ, při všech činnostech. Dopolední činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují. Snažíme se zajistit rovnováhu činností řízených, spontánních i relaxačních. Klademe také důraz na přípravu předškoláků pro vstup do 1. třídy ZŠ.

Každodenními činnostmi jsou naplňovány i průběžné cíle.

3.1. Průběžné cíle:

Sebeobsluha

- umět se samostatně najíst – správné držení lžice, příboru, hrnečku, základy stolování
- umět se samostatně oblékat – zapínat knoflíky, zip, obouvat boty a bačkůrky na správnou nohu, zašněrovat boty, upravit si oděv
- osobní hygiena – samostatně a včas použít toalety, splachovat, po použití toalety si umýt ruce, umět si ruce utřít do sucha, umýt si ruce před jídlem, vyčistit si zoubky a použít kapesník
- udržování pořádku – pořádek v osobních věcech, umět si uklidit po sobě hračky, pomůcky

Společenské chování

- poprosit, poděkovat, pozdravit
- umět se omluvit za nevhodné chování
- nechovat se nepřiměřeně a agresivně k ostatním
- nežalovat na kamarády
- neubližovat si navzájem
- nepovyšovat se nad ostatními
- při rozhovoru s dětmi nebo s dospělými neskákat do řeči
- mluvit slušně, ne vulgárně

Pravidla bezpečnosti

- přecházet bezpečně silnici
- nestrkat se na schodech
- chovat se k sobě navzájem ohleduplně
- při práci s nástroji (nůžky, kladívko, motyčka, lopatka) neohrožovat bezpečnost svoji a kamarádů
- nejíst, co neznám
- nechodit nikam s cizími osobami, nereagovat na jejich zavolání, na nalákání sladkostmi
- dbát na bezpečnost při plaveckém výcviku – chodit pomalu po mokré podlaze, ve vodě se nestrkat, nepřeceňovat své síly

Hodnocení vlastní činnosti

- učit se hodnotit svoji práci
- porovnávat svoji práci s pracemi ostatních dětí
- učit se neopakovat chyby
- schopnost pochválit a uznat druhé

V mateřské škole preferujeme praktické činnosti, které:

- seznamují děti s přírodou a přírodními jevy, kladou důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, na její pozorování a poznávání, napomáhají navazovat na poznatky a znalosti dětí z oblasti zemědělství, práce na poli a zahradách
- umožňují vnímat okolní svět všemi smysly
- se zaměřují na oblast ekologie – aktivně chránit přírodu, tj. provádíme v MŠ sběr papíru, plastových víček, třídíme odpad, provádíme úklid – Den Země, udržujeme si v čistotě školní zahradu, na procházkách si všímáme krásných a ošklivých míst...
- vedou ke zdravému životnímu stylu (zdravá strava, ovoce, zelenina, otužování, pohyb...)
- věnují maximální pozornost dětské tvořivosti a umožňují dětem seberealizaci ve všech podobách (samostatné myšlení, logická úvaha, řešení problémových situací, vymýšlení příběhů...)
- utváří vztah k lidovým tradicím a hodnotám (staročeské zvyky, soudržnost člověka s přírodou, přednosti života na vesnici)

4 Vzdělávací obsah ŠVP

ŠVP je rozdělen do 10 integrovaných bloků. Obě třídy mají společný TVP a pracují podle těchto integrovaných bloků. Další rozpracování integrovaných bloků na týdenní bloky je pouze orientační, učitelky je mohou využít i nemusí. Jednotlivé bloky mohou učitelky rozvíjet, doplňovat, zpracovávat dle zájmu dětí a dle spontánních prožitků a situací, které vyplynou ze života dětí.

Integrované bloky:

1. **Kamarádský les**
2. **Barevný les**
3. **Větrný les**
4. **Adventní les**
5. **Ledový les**
6. **Zavátý les**
7. **Nový les**
8. **Čarovný les**
9. **Maminčin les**

10. Výletní les

4.1.

Září

Kamarádský les

4.1.1. Charakteristika a záměry bloku

Do mateřské školy každé září přichází nové děti. Tento integrovaný blok je určen pro adaptační období a je zaměřen na seznámení se s dětskými kamarády, učitelkami, zaměstnanci MŠ a začlenění nových dětí do kolektivu. Seznámíme se s novým prostředím, přiměřeným a přitažlivým způsobem vytvoříme společná pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace, kterými se budeme řídit v každodenním vzájemném styku v mateřské škole i v rodině. Seznámíme se i s pravidly bezpečného chování na školní zahradě. Při společných vycházkách budeme pozorovat dění ve vesnici, poznávat bydliště kamarádů, sledovat změny v přírodě v období babího léta, povíme si, co jsme dělali o prázdninách. Přirozeným způsobem a na základě her se seznámíme s prostředím školy a vesnice. Společně se budeme snažit vytvářet pohodové prostředí ve třídě, vzájemně spolupracovat a respektovat se. Pozorováním života ve vesnici posílíme vztahy k rodině, ke škole, k přírodě. Budeme usilovat o sjednocení dětského kolektivu po prázdninách.

Podtémata:

Naše mateřská škola

seznamování s novým prostředím, budovou školy, s novými dětmi, s paní učitelkou a zaměstnanci školy, s okolím školy, seznamujeme se průběhem dne v MŠ – hygiena, stolování, oblékání, úklid ...

Ve školce nejsem sám

rozvíjíme kamarádké vztahy mezi dětmi, upevňujeme dovednosti při sebeobsluze a při manipulaci s předměty, dbáme na správné oslovování dětí mezi sebou navzájem, oslovování paní učitelky, školnice

Víš, jak se máš chovat?

rozvíjíme schopnost žít ve společenství ostatních dětí, přizpůsobit se, spolupracovat, přináležet ke společenství ve třídě, vytváříme si společně pravidla, která budeme po celý školní rok dodržovat nejen v MŠ, ale i na veřejnosti, učíme se slušnému chování

Čistá – vesnička, kde je naše školička

seznamujeme se s prostředím obce, ve kterém se nachází naše MŠ, rozvíjíme schopnost sounáležitosti s prostředím MŠ a jejím okolím, budeme si všimnout významných a důležitých budov v naší obci, seznámíme se s historií naší obce

4.1.2 Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Dítě a ten druhý

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k dětem i zaměstnancům v mateřské škole

Dítě a společnost

- porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- přináležit ke společenství, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopností projevovat se autenticky, chovat se autonomně

Dítě a svět

- seznámení s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s lidmi, společností

4.1.3. Vypracované dílčí cíle

- učit děti znát své vlastní jméno a příjmení a jména některých dětí ve třídě, seznamovat děti se jmény obou paní učitelek
- seznamovat děti s místnostmi v mateřské škole tak, aby se v nich učily postupně orientovat, postupně znát svou značku
- seznamovat děti s novými hračkami a možnostmi jejich využití při hrách.
- učit děti postupně pojmenovat hračky a výchovné pomůcky
- seznamovat děti s obrázkovými seriály postupně hovořit o jednotlivých obrázcích
- seznamovat děti se zaměstnanci mateřské školy, učit je správně pozdravit a oslovovat
- učit děti postupně pojmenovat, kdo je doma
- učit děti pozdravit při příchodu a odchodu z mateřské školy
- postupně znát svou značku a umět uložit věci na své místo
- motivovat děti k vytváření jednoduchých staveb z různých stavebnic řazením vedle sebe a na sebe (ohrady, komíny, věž..)
- seznámit děti s maňáskem při krátkém improvizovaném výstupu
- navázat dialog učitelky s dítětem prostřednictvím hračky (loutky, předmětu)
- seznamovat s dalšími vhodnými druhy loutek (prstové, plošné, dlaňové), ale i oživlá hračka a předmět. Využívat loutky k aktivaci a motivaci dětí
- umět soustředěně vyslechnout krátký text
- navykat děti pozornému sledování předčítaných veršů lidových, klasických a moderních
- učit děti poznávat říkadla podle ilustrace nebo prvního verše
- vést děti k poznání vlastností a tvárných možností modelovací hlíny. Vést děti k odvážnému zacházení s materiálem, vytvářet základní dovednosti a návyky
- zvládnout přímé pohyby rukou při válení válečku mezi dlaněmi a mezi dlaní a podložkou
- vést děti celé plochy různými barvami kladenými vedle sebe bez nároků znázornit konkrétních obsah Seznamovat děti s technikou malby, učit je přecházet od kresby štětcem k plošnému nanášení barev
- učit děti roztírat barevnou skvrnu prstem nebo hadříkem
- učit děti materiálem šetřit – nemačkat, nepřekládat! Důsledně vést děti k dokončení práce (i při kreslení Důsledně sledovat a upravovat držení těla při kreslení u stolů, sklon papíru (pozor na leváky – obrácený sklon) ve volných hrách)
- zaujmout dětskou pozornost zpěvem písní a hrou na hudební nástroj
- vytvářet základní repertoár popěveků říkadlového rázu a nejjednodušších písní
- přizpůsobovat se hlasové poloze dětí a postupněji sjednocovat kolem g, a dosáhnout, aby se všechny děti zapojily do skupinové a kolektivního zpívání, vést děti nápodobou k přirozenému, přiměřeně hlasitému, plynulému pěveckému projevu, umět se zapojit do kolektivního zpívání s oporou o hlas učitelky
- umožňovat dětem samostatný způsob hry (hru dětí vhodně a přiměřeně podněcovat)
- vytvářet u dětí schopnost vnímat živé slovo, porozumět mu a správně reagovat na slovní pokyn (příkaz, zákaz)
- učit děti sebekontroly a sebeovládání a prohlubovat schopnost sebekontroly a sebeovládání

- vést děti k navazování citových kontaktů se staršími dětmi i známými dospělými v prostředí mateřské školy i jejím nejbližším okolí
- podněcovat děti k navozování citových kontaktů s ostatními dětmi
- podporovat vznik dětských přátelství, respektovat je a využívat je ve výchovném působení
- seznamovat děti s jednoduchými pravidly ve třídě, upevňovat jejich dodržování ve všech činnostech a situacích denního režimu. Připomínat dětem základní souvislosti jejich vzájemných vztahů při různých činnostech
- rozvíjení počátků kolektivních vztahů
- vhodnou organizací a laskavým přijetím, za pomoci kolektivu usnadnit nově příchozím dětem vstup do mateřské školy
- posilovat radost dětí ze styku s ostatními (zejména u jedináčků)
- přizpůsobovat se postupně režimu dne v mateřské škole
- uspokojovat potřeby a přání dětí při různých činnostech v průběhu celého dne
- vést děti ke kulturnímu chování vůči ostatním dětem i dospělým (např. pozdravit, poděkovat, požádat apod.)
- vést děti postupně k dodržování základních pravidel chování a jednání
- vést děti k tomu, aby se snažily navázat dialog s ostatními dětmi
- systematicky vést děti k porozumění slovním pokynům určených jednotlivým dětem i skupinám dětí. Postupně rozvíjet schopnost vyjádřit jednoduchou žádost a přání
- pokud dítě použije gramaticky nepravý tvar neopravovat ho, ale zopakovat dítěti tvar správný
- učit děti nejjednodušší úkony, při skládání papíru (přeložení, zaryhnutí)
- vytvářet základní technických dovedností při seznamování s obsluhou vodovodní baterie
- učit děti správně a bezpečně přenášet židličky
- učit děti ukládat a skládat oděv obuv a ostatní předměty osobní potřeby na určené místo
- učit děti přeložit pokrývku na lehátko po odpočinku
- vytvářet u dětí základy hygienických návyků při mytí rukou a obličeje, učit je utírat do ručníku až k samostatnému provedení hygienických návyků
- učit děti česat se za pomoci učitelky
- vést děti k samostatnému používání záchodu (diferencovat podle pohlaví) a toaletního papíru, učit děti používat splachovací zařízení
- učit děti používat kapesník
- vést děti k dodržování správného postupu při oblékání a svlékání svrchní částí oděvu (za pomoci učitelky, seznamovat děti se zapínáním a rozepínáním
- správně držet a používat lžící (příbor) a hmeček
- postupně děti zapojovat do přípravy estetického stolování a úklidu stolečků po jídle
- na základě praktického pozorování charakteristiky místa vytvářet u dětí podvědomí o tom, zda bydlí ve městě, nebo na vesnici
- učit děti orientovat se v nejbližším okolí a upozorňovat je na názvy význačných budov v nejbližším okolí
- pozorovat architektonické řešení budov a celků v souvislosti s jejich významem a jejich účelem (poště, obchodní dům, divadlo, škola, nádraží, náměstí, sportovní a kulturní areály)

- tematicky kreslit na základě citových podmětů a vztahů - kamarádi, náš dům, naše škola, oblíbená píseň, hračky

4.1.4. Očekávané výstupy (co dítě na konci předšk.období zpravidla dokáže)

- zacházet šetrně s vlastními i cizími hračkami, věcmi denní potřeby
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování v mateřské škole, dodržovat herní pravidla
- pochopit, že každý má ve třídě svou roli, podle které je třeba se chovat
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- rozhodovat o svých činnostech
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn, apod.)
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině,

podílet se na nich a řídit autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

4.2.

Říjen

Barevný les

4.2.1. Charakteristika a záměry bloku

Integrovaný blok je zaměřen na období podzimu. Naučíme se orientovat v čase a časových pojmech. Pojmenujeme a vysvětlíme si jednotlivé fáze dne a noci a řekneme si, jak trávíme náš den. Pojmenujeme věci, které běžně používáme. Zaměříme se na charakteristiku podzimního počasí. Budeme pozorovat krásy měnícího se listí na stromech a keřích. Povíme si, jaké bohatství najdeme na zahrádce, na poli a jaké v lese. Zaměříme se na význam zeleniny a ovoce pro zdraví lidí. Naučíme se využívat přírodní materiál k různým činnostem – hře, estetické tvořivosti i učení. Budeme posilovat přirozené prožívání a osvojování si nových poznatků z oblasti živé a neživé přírody. U dětí budeme podporovat mravní a estetické vnímání, citění a prožívání motivované podzimní přírodou. Nadále budeme upevňovat a podporovat dětská přátelství, dbát na dodržování pravidel našeho soužití.

Podtémata:

Co děláme celý den

zaměříme se na vyplnění volného času dětí, poznáme rozdíly mezi dnem maminky, tatínka a sebe, všimneme si dějů, které se pravidelně opakují, naučíme se orientovat v čase – ráno, poledne, večer

Podzimní proměny

pozorujeme podzimní počasí a změny v přírodě, poznatky si dáváme do souvislostí se střídáním ročních období, vyprávíme si o svých zážitcích a zkušenostech s počasím a podzimem, hrajeme si a tvoříme se spadáním listím

Dary země

seznamujeme se s druhy práce v podzimním období, poznáváme ovoce a zeleninu, známe její význam pro naše zdraví, rozvíjíme a testujeme naše smysly, pustíme se do přípravy pokrmů z podzimní sklizně

Lesní bohatství

poznáváme lesní plody a sbíráme přírodní materiál, vyrábíme z přírodních materiálů (šišky, bukvice, žaludy, mech, větvičky, kapradí, vřes...

4.2.2. Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání a prožívání
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si další formy verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Dítě a ten druhý

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

4.2.3. Vypracované dílčí cíle

- přibližovat dětem časové pojmy ráno-poledne-večer ve vztahu k typickým činnostem
- učit děti pojmenovat hlavní části oděvu a obuvi a znát jejich použití, nejznámější pokrmy, nápoje, základní předměty denní potřeby
- učit děti podle svých možností pomáhat rodičům.
- rozlišovat barvu červenou, žlutou, modrou, zelenou a přiřazovat k nim správný název
- umožnit dětem poznání krátkých, žertovných, optimistických písní s tematikou o dětech
- vést děti k poznávání různých písní zpívaných beze slov nebo hraných na hudební nástroj
- vytvářet u dětí dovednost udržet dané tempo písně, nezpomalovat, nezrychlovat, podněcovat děti
- vést děti k vědomí potřeby udržovat pořádek ve věcech, hračkách, pomůckách a osobních potřebách
- postupně odstraňovat sobeckost dětí a prohlubovat základy kolektivního citění v souladu s požadavky spojenými se vstupem do školy
- podporovat iniciativu dítěte, vytvářet soustavné podmínky k jejímu uplatnění
- rozvíjet souvislé vyjadřování
- upozorňovat děti ve spojení s pozorováním změn v přírodě na typické znaky na podzim
- seznamovat děti s lidovými říkadly a rozpočítadly, radostně prožívat poslech říkadel a básní a uplatňovat říkadla ve hře
- umožňovat dětem získání praktických zkušeností (dozrává ovoce, sklízí se brambory, opadává listí, houby)
- učit děti v průběhu celého roku všimát si změn v přírodě
- umět pomáhat při přípravě materiálu i při úklidu po malování
- umět udržovat barvy čisté
- učit děti správně označovat přírodní jevy – slunce, mraky, vítr, déšť a upozorňovat je i na to, že počasí ovlivňuje bezpečnost v dopravě.
- učit děti pozorovat počasí tak, aby ho uměly určit a vyjádřit slovy
- přibližovat dětem rozdíl mezi stromem jehličnatým a listnatým
- pozorovat s dětmi, jak se mění vzhled stromů
- učit děti zapouštět barvu do navlhčeného podkladu
- pěstovat u dětí smysl pro rytmus veršů
- v pohybových hrách s říkadlem a písní (se zpěvem učitelky, případně s rytmickým nástrojem) podněcovat děti k rozvoji přirozených pohybů (chůze, běh) a pravidelným motivovaným pohybům paží, hlavy a trupu
- procvičovat u dětí drobné svaly rukou při libovolném překládání papíru
- přibližovat dětem význam rostlin pro život člověka, učit děti esteticky vnímat a prožívat krásu přírody v různém ročním období a učit je přírodu neničit, ale chránit.

- vytvářet u dětí poznatek, že rostliny ke svému růstu potřebují vodu a pravidelné ošetřování
- rozvíjet a usměrňovat dětské představy pozorováním esteticky laděným: všímat si barev, které jsou charakteristické pro určité předměty nebo jevy, soulad barev v přírodě
- seznamovat děti s vlastnostmi barev a jejich možnostmi, sledovat tvoření nových odstínů, vznik nové barvy – pozorovat prolínání barev nakapaných do sklenice čisté vody
- učit děti rozlišovat podle vzhledu a chuti ovoce a zeleninu, kterou jedí a pojmenovávat je (jablko, hruška, pomeranč, mrkev, rajské jablíčko)
- vést děti k postupnému používání všeobecnějšího názvu ovoce a zelenina
- pozorovat s dětmi průběžně jeden ovocný strom, zvláště v době, kdy má plody
- upozorňovat děti na nutnost omýt ovoce a zeleninu před jídlem pitnou vodou
- postupně děti podněcovat k poslechu a luštění jednoduchých hádanek
- učit děti vytrhávat různé obrazce z barevného papíru a seskupovat je na jednobarevné ploše
- učit děti hledat krásu v přírodních materiálech (při pobytu venku). Učit děti doplňovat přírodní a jiný materiál výtvarným zásahem (kresbou, malbou, připojením detailů apod.
- motivovat děti k různým seskupováním a řazením přírodních (semena, plody, listy, kamínky)
- vést děti k tomu, aby si postupně osvojovaly různé techniky a pracovní návyky při modelování
- udržovat čistotu svého okolí, pracovat s vyhrnutými rukávy, pomáhat při úklidu po práci
- modelovat vytahováním z jednoho kusu hlíny (stopka jablka, kořen ředkvičky)
- učit děti zplošťovat kouli dlaní. Ohýbat okraje placky, vytvářet jednoduché předměty (misky, talíře, košíčky)
- vést děti k malířskému vyjádření vztahu k přírodě – zahrada
- využívat celou plochu papíru. Pracovat s velkými malířskými štětci plochými i kulatými, malovat odvážnými tahy štětce
- učit děti malovat štětcem bohatě nasyceným barvou, hustými jasných tónů
- přiřazením porovnávat čísla
- postupně vytvářet skupiny o daném počtu prvků
- vést děti k pochopení některých pojmů (všechny, žádný)
- využití přírodnin k sestavování a jednoduchému konstruování
- rozvíjet u dětí drobné svaly rukou při práci s drobným materiálem (např. navlékání velkých korálek)
- seznamovat s technikou lámání, nalamování dřívěk, vtlačování a pokládání dřívěk na podložku
- procvičovat drobné svaly rukou při volném trhání a vytrhování větších kusů papíru
- seznamovat děti s vlastnostmi lepidla a technikou nalepování při pozorování práce učitelky nebo starších dětí

4.2.4. Očekávané výstupy (co dítě na konci předšk. období zpravidla dokáže)

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- zorganizovat hru
- chápat elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- spolupracovat s ostatními
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, věcmi denní potřeby
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- těšit z hezkých i příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- zachycovat skutečnost ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

4.3.

Listopad

Větrný les

4.3.1. Charakteristika a záměry bloku

V tomto integrovaném bloku bychom chtěly vytvořit u dětí odpovědný postoj k životnímu prostředí. Učit je vnímat přírodu, která je obklopuje, rozvíjet v nich pocit sounáležitosti s ní a naučit se ji chránit. Představíme si i jeden z živlů typických pro toto období – vítr. Co všechno umí a jak si s ním můžeme hrát. Můžeme si s dětmi vyzkoušet i pouštění draků. Budeme pozorovat a poznávat ptáky odlétající do teplých krajů i ty, co u nás přezimují. Z oblak se přesuneme do vesmíru a přiblížíme dětem i tento svět. V tomto období bychom mohli navštívit Hvězdárnu v Praze. Na konci listopadu činnosti povedou k aktivnímu zapojení dětí do výzdoby třídy, výroby přáníček, zpívání koled, přípravy slavnosti a ke společnému radostnému prožívání vánočního času. Přiblížíme si období adventu a jeho významu.

Podtémata:

Co jsi viděl dráčku

přiblížíme si vítr jako jeden z „živlů“ přírody pomocí různých pokusů, vyrobíme si draka či větrník, všimáme si věcí kolem nás, jejich uspořádání a určíme jejich funkčnost, není drak jako drak

Ptačí říše

seznamujeme se s ptačí říší, dělíme je na stěhovavé a na ty, co přezimují u nás, přiblížíme si daleké kraje (zimoviště ptáků, rozlišujeme zvuky ptáků)

Od hvězdiček k planetám

poznáváme rozmanitost přírody i světa, seznamujeme se s pojmy vesmír, planety, hvězdy, Slunce, Měsíc přiměřeně věku dětí

Blíží se Advent

Připravujeme se na vánoční vystoupení pod slavnostním rozsvícení stromu, učíme se koledy a básničky, vyrábíme dárky na jarmark, tvoříme z keramické hlíny (návštěva keramické dílny)

4.3.2. Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému (pojmovému), přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Dítě a ten druhý

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

4.3.3. Vypracované dílčí cíle

- na základě přímých zážitků seznamovat děti s účinkem deště, větru
- jmenovat předměty a osoby na obrázcích (Kdo je to? Co je to?)
- vést děti rozlišování nápadných rozdílů mezi předměty (velký-malý, krátký-dlouhý)
- rozvíjet u dětí schopnost slovně vyjádřit, co nakreslilo (zraková kresba)
- v návaznosti na hru na tělo a pohyb v prostoru vést děti ke hře na dětské nástroje, rozvíjející smysl pro pravidelnou pulsaci (při práci se slovem, souslovím, říkadél, při chůzi)
- vést děti k počátkům uvědomělejšího přístupu a odpovědnosti při plnění drobných úkolů a povinností
- vést děti k tomu, aby na základě přiřazování tvořily dvojice
- učit děti klást (stavět na předem stanovené místo (do krabice, do přihrádky) předměty, které byly jmenovány, mají požadovanou vlastnost apod.
- vést děti k tomu, aby si všímaly, že tentýž objekt má několik různých vlastností
- vést děti k tomu, aby si všímaly i jiných vlastností objektů (např. jsou měkké, jedí se, má zástěrku apod.)
- učit děti předměty tvarově rozlišovat, tvar pojmenovat
- učit děti rozhodnout o vzájemné poloze dvou objektů, např. je-není-v-na
- vést děti k postupnému používání základních příslovce místa (pře, za, vedle, nad, pod)
- pomocí vhodných otázek vést děti k rozhovoru o vnímaných předmětech a o jednoduchých činnostech
- zdobnělá a zveličující slova jsou přirozenou součástí dětské slovní zásoby, proto je třeba dbát na přirozenost a přiměřenost těchto slov. Je třeba dbát na společenskou přiměřenost vyjadřování dětí
- podle místních podmínek pozorovat a poznávat ptáky
- seznamovat děti s péčí o ptáky v zimě, krmení ptáků pod vedením učitelky
- vytvářet předměty hloubením ze základního tvaru koule vtlačováním palců dovnitř (miska, hnízdo)
- vést děti k ovládnutí celé plochy papíru velkými grafickými pohyby
- umět pozorně naslouchat zpěvu učitelky a její sólové hře na hudební nástroj
- vést děti k objevování pěkných seskupení tónů a k poznání, že některé melodie jsou vyšší, jiné nižší nebo silnější, jiné slabší
- procvičovat rozlišovací schopnost sluchu pro různé zvuky
- využívat zvuků v přírodě, popěvek a písní ke sluchovým hrám, ve kterých děti rozlišují motivy ve vysoké a nízké poloze ve velkých kontrastech a pohybem vyjadřující nahoře – dole
- postupně a systematicky pomáhat objasňovat obsah slov, která děti v řeči používají (ve spojení s bezprostředním vnímáním)
- učit děti poznávat zvuky v přírodě a pomocí citoslovce je napodobovat
- první názorné představy o čísle a početních výkonech

- seznamovat děti s nůžkami a technikou stříhání při pozorování práce učitelky nebo starších dětí a upozorňovat je na dodržování bezpečnostních zásad při práci s nůžkami
- seznamovat děti s některými volně žijícími živočichy, upozorňovat je na způsob jejich života a seznamovat je s jejich základními vlastnostmi, upozorňovat děti na péči člověka o volně žijící živočichy
- učit děti pozorovat a esteticky vnímat přírodní prostředí – les
- učit děti znát alespoň dvě pohádky o zvířatech a s pomocí učitelky je dramatizovat
- postupně děti vést k soustředěnému poslechu pohádek o zvířatech
- motivovat děti k vymodelování zvířecí figury, naznačit její typické znaky
- vést děti k malířskému vyjádření vztahu k přírodě – les
- naznačit prostředí, ve kterém se nacházejí věci, postavy lidí a zvířat
- motivovat děti k znázornění děje, ve kterém vystupují postavy zvířat (na základě vlastních i společenských zážitků, pohádek, pozorování)
- umožnit dětem poznání krátkých, žertovných, optimistických písní s tematikou o zvířatech
- podněcovat děti k nápodobě sluchových podnětů – hlasů zvířat
- vést děti k cílevědomosti a trpělivosti při překonávání překážek
- procvičovat mluvidla dětí a dbát o jejich hygienu, cvičit děti v plynulém přecházení do poloh s různou intenzitou, výškou a barvou hlasu

4.3.4. Očekávané výstupy (co dítě na konci předšk.období zpravidla dokáže)

- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za pod, nad, u, vedle, mezi apod.)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky)
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- utvořit jednoduchý rým
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- mít povědomí o širším přírodním a technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o planetě Zemi, o vesmíru apod.)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet denní potřeby, drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
-

4.4.

Prosinec

Adventní les

4.4.1. Charakteristika a záměry bloku

V tomto integrovaném bloku se zaměříme na vnímání a prožívání adventní doby. V mateřské škole nás čeká návštěva Mikuláše, zdobení vánočního stromu a nadílka od Ježíška, vánoční slavnost pro rodiče, známé a příbuzné děti. Podíváme se znovu do lesa, tentokrát za zvířátky. Myslivci nám prozradí, jak se o ně starají v této roční době. Pozveme si je do školky. Budeme si uvědomovat, jaký vliv má člověk na prostředí v nejbližším okolí MŠ i v lese. Zaměříme se na historii Vánoc, na vánoční tradice a zvyky. S dětmi pečeme cukroví, zpíváme koledy, připravujeme slavnost ke společnému radostnému prožívání vánočního času. V předvánočním čase budeme upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému okolí a vyzdvihovat význam života v rodině. Získáme povědomí o tom, proč dostáváme dárky. Zamyslíme se, co je pro nás ten nejkrásnější dárek a proč je důležité dělat radost druhým lidem.

Podtémata:

Čertí hrátky

podporujeme u dětí schopnost pravdivě nahlížet sami na sebe, rozdělíme charakterové vlastnosti na dobré a špatné, čeká nás Mikulášská nadílka, seznamujeme se s adventním časem, lidovými zvyky a tradicemi

Vánoce u zvířátek v lese

poznáváme některá volně žijící zvířata, kde a jak žijí, čím se živí a navštívíme krmelec. Řekneme si, jak se máme v lese chovat, rozvíjíme u dětí schopnost soucítění s živými tvory, seznamujeme se s prací a posláním myslivce, s přípravami na zimu, dozvíme se, která zvířata v zimě spí a která potřebují naši pomoc.

Vánoce

navštívíme kostel Sv. Václava a postavíme betlém, napíšeme dopis Ježíškovi, seznámíme se a vyzkoušíme si štědrovečerní zvyky. Upečeme cukroví, uspořádáme vánoční slavnost pro rodiče a prarodiče. Přiblížíme si tradici Vánoc a připomeneme pravidla vzájemného soužití (ohleduplnost, tolerance, spolupráce). Seznámíme se s tradicí Vánoc i jinde ve světě

Ježíšek naděluje

rozbalíme si dárky od Ježíška, upevňujeme v dětech pocit důležitosti rodinného zázemí. Povíme si o rodině a jednotlivých členech. Určíme, jaké mají vlastnosti a jací jsou. Vysvětlíme si, co to jsou společenské role jednotlivých členů rodiny

4.4.2. Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody, i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- rozvoj schopnosti sebeovládání

Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k rodině
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

Dítě a společnost

- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- přináležet ke společenství, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- poznávání jiných kultur
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

4.4.3. Vypracované dílčí cíle

- učit děti domlouvat se s druhými
- rozvíjet u dětí žádoucí vlastnosti (opatrnost, nebojácnost, samostatnost) pomocí vhodných citových podmětů např. povzbuzením, pochvalou před dětmi, před rodiči
- učit děti tvarovat papír mačkáním, překládáním a vytvářet jednoduché předměty
- učit děti hravě zacházet s tvárným materiálem – mačkat ho, uštipovat, plácát, slepovat, hloubit, vytahovat (bez nároku na ztvárnění určité představy)
- rozvíjet u dětí schopnost přiměřeně vyjadřovat vlastní potřeby, přání a požadavky
- poskytovat dětem možnost hrát se s hudebními hračkami a rytmickými nástroji, aby tak samy objevovaly zvuky a tóny
- učit děti materiálem šetřit – nemačkat, nepřekládat! Důsledně vést děti k dokončení práce (i při kreslení ve volných hrách)
- rozvíjet potřebu dětí vyprávět a podporovat jejich aktivitu při komunikaci, respektovat v dítěti mluvčího, postupně zdokonalovat řečový projev tím, že dětem pomáháme srozumitelně se vyjádřit
- sledovat řečové projevy dětí z hlediska gramatické správnosti.
- učit děti přeložit papír na polovinu a dodržovat správný postup při skládání papíru
- posilovat a prohlubovat citové vztahy dítěte k rodině (např. drobným dárkem, úspěchem při plnění drobných úkolů, přímou pomocí)
- vést děti k slovnímu vysvětlení vzájemných vztahů znázorněných postav
- vést děti k přednesu říkadel společně s učitelkou, s ostatními dětmi, říkadla spojit s pohybem
- vést děti ke zdvořilému jednání s vrstevníky a s dospělými (pozdrav, oslovení, poděkování)
- navykat děti pozornému sledování předčítaných veršů lidových, klasických a moderních
- snažit se pohybově vyjádřit postavu (např. z divadelního představení nebo z vyslechnuté pohádky)
- postupně učit děti vyprávět podle obrázků obsah textu a dramatizovat živé dialogy
- malovat na témata vyvolaná citovými prožitky z rodiny
- v souvislosti s hudební a tělesnou výchovou zařazovat u dětí cvičení jemné motoriky (uvolnění paže, zápěstí a ruky) k rozvíjení zrakové a pohybové koordinace v rytmu říkadel a v rytmu hudby
- obohacovat a prohlubovat dětské představy pozorováním – rozvíjením vnímacích schopností a estetického citění, emocionálním prohloubením zážitku
- dodržovat rychlé a pomalé tempo hudby při chůzi a běhu
- doprovázet přirozené pohyby dětí jednoduchým nástrojovým doprovodem, postupně je vést k dodržování přesnějšího rytmu
- v pohybových hrách s říkadlem a písní (se zpěvem učitelky, případně s rytmickým nástrojem) podněcovat děti k rozvoji přirozených pohybů (chůze, běh) a pravidelným motivovaným pohybům paží, hlavy a trupu
- vést děti k šetrnému a ohleduplnému zacházení s předměty
- vést děti k výběru předmětů na základě určení barvy, tvaru, velikosti
- učit děti rytmizovat říkadla

4.4.4. Očekávané výstupy (co dítě na konci předšk.období zpravidla dokáže)

- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- navazovat kontakty s dospělým, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma
- pochopit, že každý má v rodině svou roli, podle které je třeba se chovat
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet denní potřeby, drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představitost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- chápat slovní vtip a humor
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

4.5.

Leden

Ledový les

4.5.1. Charakteristika a záměry bloku

Tento integrovaný blok začneme pozorováním přírody v novém roce a seznámíme se s charakteristickými znaky zimy, vlastnostmi sněhu a ledu a změny v počasí vůbec. Pomocí malých pokusů se sněhem si představíme i skupenství vody a její proměny v přírodě. Povíme si, jak se v tomto období máme správně oblékat. Rozdělíme si oblečení na letní a zimní. Prostřednictvím zimních sportů povedeme děti k poznání, že pohyb je důležitý pro naše zdraví, ale že je nutné zároveň dbát na bezpečnost svou i druhých. Jelikož většinu dětí během zimních měsíců trápí kašel a rýma, dotkneme se i problematiky zdraví, zdravého životního stylu. Představíme si jednotlivé části těla a povíme si, jakým způsobem nám slouží a pomáhají. Pozveme si k nám do školky zdravotní sestřičku nebo navštívíme lékárnu. Dozvíme se, jaké jsou životní etapy každého jedince a najdeme rozdíly mezi mužem a ženou. Zkusíme si sestavit vlastní rodokmen.

Podtémata:

Zimní proměny

pozorujeme zimní počasí a změny v přírodě, poznatky si dáváme do souvislostí se střídáním ročních období, vyprávíme si o svých zážitcích a zkušenostech s počasím a zimou, budeme pozorovat charakteristické znaky zimy, (sníh, led, mráz, jinovatku, rampouchy), pomocí pokusů se sněhem si ověříme jeho vlastnosti

Bez jediné nehody do té zimní pohody

seznámíme se s typickými zimními sporty jako je sáňkování, bobování, bruslení, lyžování, koulování, stavění sněhuláků a iglů, nezapomeneme upozornit na možnost úrazu při nedodržování bezpečnosti při těchto sportech

Pevné zdraví všechno spraví

přiblížíme dětem zásady zdravého životního stylu, seznámíme se s lidským tělem a jeho částmi, povíme si, jak můžeme předcházet nemocem a jak se můžeme starat o nemocného kamaráda, rozdělíme si potraviny na ty, které nám škodí a na ty, které jsou pro naše tělo potřebné

Když jsem byl malé miminko

přiblížíme si vývoj člověka od narození po stáří, porovnáme proměny těla v jednotlivých etapách lidského života, všimáme si rozdílů mezi mužem a ženou, zkusíme se orientovat i v příbuzenských vztazích

4.5.2 Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a její kvalitě
- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Dítě a jeho psychika

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání a prožívání
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti

Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k rodině
- posilování prosociálního chování ve vztahu k dětem v dětské herní skupině

Dítě a společnost

- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

4.5.3. Vypracované dílčí cíle

- upozorňovat děti ve spojení s pozorováním změn v přírodě na typické znaky v zimě
- na základě přímých zážitků seznamovat děti s účinkem sněhu a mrazu
- učit děti rozlišovat vodu, sníh, led a na základě vlastní zkušenosti i některé jejich vlastnosti
- vést děti ke společnému vytváření jednoduchých prostorových staveb ze sněhu
- seznamovat děti s lidovými říkadly a rozpočítadly, radostně prožívat poslech říkadel a básní a uplatňovat říkadla ve hře
- poslech básně spojovat se zážitkem dětí (např. první sníh), přednášet dětem verše na jedno téma
- učit děti zvládnout krouživý pohyb rukou při modelování koule mezi dlaněmi
- umět uspořádat danou skupinu prvků na základě dějové posloupnosti a užívat termíny, které se při uspořádávání vyskytují (první, poslední)
- nácvik správného dýchání u dětí (cvičit dech, procvičovat prodlužování výdechu s fonací), cvičit dýchání při zpěvu
- podporovat rozvíjení svalstva ruky při mačkání měkkého papíru
- pozorovat s dětmi, jak se mění vzhled stromů
- umožňovat dětem získání praktických zkušeností (listnaté stromy jsou holé, na smrku a borovici jehličí zůstává)
- učit děti správně označovat přírodní jevy – sníh, led a upozorňovat je i na to, že počasí ovlivňuje bezpečnost v dopravě
- učit děti pozorovat počasí tak, aby ho uměly určit a vyjádřit slovy
- vést děti k péči o své zdraví a ochraně před úrazem
- zdůvodňovat význam osobní hygieny a dodržování hygienických zásad v kontaktu se společenským a přírodním prostředím
- učit děti poznávat části lidského těla a postupně je umět pojmenovat (hlava, oči, uši, ústa, nos, krk, končetiny)
- zdůraznit objem lidského těla
- pokusit se o vymodelování lidské figury (v ležící podobě)
- podněcovat děti k pohybovému vyjádření prožitku z konkrétní situace, vážící se k životu v rodině a v mateřské škole
- poslouchat krátké básně s tématem citového vztahu (k matce, otci, dětem). Při poslechu ukolébavky upevňovat v dětech pocitu bezpečí
- důsledně sledovat a upravovat držení těla při kreslení u stolů, sklon papíru (pozor na leváky – obrácený sklon)
- vést děti k potřebě obohacovat lidskou figuru o některé důležité detaily (ruce, detaily hlavy, obličej, krk, tělo)
- tematicky kreslit na základě citových podmětů a vztahů (moje rodina)
- umožnit dětem poznání krátkých, žertovných, optimistických písní o rodině
- přiměřeně usměrňovat dětskou impulsivnost
- vést děti k vytváření správného vztahu k péči o zdraví vlastní i ostatních, chránit je, ničím je neohrožovat
- při volném sestavování z textilu rozvíjet technickou zručnost a fantazii

4.5.4. Očekávané výstupy (co dítě na konci předšk.období zpravidla dokáže)

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- všimát si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu)
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- rozlišovat co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- zachovávat správné držení těla
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

4.6.

Únor

Zavátý les

4.6.1. Charakteristika a záměry bloku

Tento integrovaný blok nás povede k přirozenému přijetí jedince pocházejícího z odlišného prostředí, než jsme my. Uvědomíme si, že jsou v dalekém světě i v blízkém prostředí lidé, kteří se nějakým způsobem od nás odlišují. Přesto je dobré se spolu dorozumět, najít společnou řeč a naučit se přijímat je takové, jaké jsou. Budeme si všimnout fyzických i psychických vlastností lidí i pohádkových postav. Povíme si zajímavosti o životě lidí na celém světě. Seznámíme se s velmi odlišnými kulturami, jejich životem a zvyky. Hrou a různým cvičením si ověříme svoje smysly. Přiblížíme si, jaké to je, mít nějaký handicap. Povíme si, jak bychom mohli handicapovaným lidem pomoci. V této době ožívá v Čisté masopust. My se připravíme na ten školní výrobou své masky. Řekneme si něco o původu masopustu a jeho nynější podobě. Připomeneme si nejznámější masky, které nesmí v žádném masopustním průvodu chybět. Povíme si o tom, jak si lidé dříve vyprávěli pohádky a proč. Zahrajeme si divadlo, seznámíme se s druhy loutek i maňásky. Bezpečně rozlišíme dobro a zlo v pohádkách.

Podtémata:

Kdepak žijí Eskymáci?

seznámíme se se zcela odlišnými kulturami, informace o těchto kulturách budeme hledat v encyklopediích, naučíme se hrát hry typické pro jednotlivé národy a zmíníme význam umět mluvit cizí řečí.

Pes – přítel člověka

dozvíme se, proč je pes přítel člověka a jak nám může pomoci, vyzkoušíme všechny naše smysly, zkusíme se vcítit do role handicapovaného jedince, povíme si, jak se k takovým lidem máme chovat

Z pohádky do pohádky

zaměříme se na klasické české pohádky a prožijeme si je na vlastní kůži, povíme si o tom, jak si lidé dříve vyprávěli pohádky a proč, budeme se snažit udržet pozornost při čtení a vyprávění pohádek

Masopustní průvod

masopustní veselí je tu a s ním plno tance a zábavy, vyrobíme si masku a vyzdobíme si barevně MŠ, seznámíme se s původem masopustu a jeho nynější podobě, podíváme se i do světa hudby, budeme poznávat různé hudební nástroje

4.6.2. Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

Dítě a ten druhý

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj a užívání všech smyslů
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

Dítě a společnost

- rozvoj prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se)
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- přináležet ke společenství, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

4.6.3. Vypracované dílčí cíle

- rozvíjet u dětí prostorovou představivost a hmatový smysl. Učit děti modelovat v provlhčeném písku, vytvářet obrysy a reliéfy různých předmětů, postav lidí a zvířat (doplňovat a zdobit přírodními materiály)
- vést děti k přiměřeně hlasitému a zřetelnému projevu, k odpovídajícímu tempu řeči (např. hovořit šeptem, potichu, hlasitě)
- vést děti k tomu, aby se při manipulaci s hračkou (loutkou, předmětem) pokoušely demonstrovat pohyb postavy (osob, zvířete)
- dramaticky dořešit nekonečný příběh, pohádku s pomocí učitelky
- seznamovat děti s vhodnými druhy loutek a umožňovat jim při hře s nimi volně manipulovat
- seznamovat děti s literárním, divadelním, filmovým zpracováním pohádky
- zařazovat krátké etudy s použitím dvou, postupně i více loutek, zaměřovat děj k aktuálním situacím
- vyprávět si s dětmi o oblíbených pohádkových seriálech z večerníčků
- seznamovat děti se základními postavami pohádek
- seznamovat děti s jednoduchými autorskými pohádkami
- podněcovat děti k estetickým aktivitám navozeným zážitky z poslechu a prohlížení ilustrací v literárních dílech (např. namalovat zážitek z pohádky, napodobit hrdinu z pohádky pohybově, využít ji k dramatizaci apod.)
- vést děti k tomu, aby dovedly rozlišovat šikovnost a vtip od hlouposti a lsti
- při poslechu instrumentální skladby přibližovat dětem barvu tónů a charakteristické možnosti hudebních nástrojů (zobcová flétna, klavír, bubínek, housle, aj)
- vést děti k postupnému zacházení dětskými hudebními nástroji
- vést děti k chápání a rozlišování smyslu a obsahu slov (poslušný – neposlušný, dobro – zlo), budit v dětech sympatie ke kladné postavě
- malovat na témata vyvolaná citovými prožitky (z televize, z filmu a divadla)
- využívat celou plochu papíru, pracovat s velkými malířskými štětci plochými i kulatými, malovat odvážnými tahy štětce
- obohacovat a prohlubovat dětské představy pozorováním – rozvíjením vnímacích schopností a estetického citění, emocionálním prohloubením zážitku
- rozhodnout o nepravdivosti a pravdivosti různých tvrzení s využitím vztahů uspořádání
- učit děti pomocí konkrétních předmětů s obrázků řešit problém (např. hádanky)

4.6.4. Očekávané výstupy (co dítě na konci předšk.období zpravidla dokáže)

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- chápat slovní vtip a humor
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- soustředěně sledovat divadlo, film

4.7.

Březen

Nový les

4.7.1. Charakteristika a záměry bloku

Přichází jaro. V tomto integrovaném bloku si uvědomíme změny v přírodě spojené s příchodem jara i to, že lidská nedbalost narušuje přirozenou a pro lidi potřebnou krásu a čistotu životního prostředí. Budeme usilovat o vytvoření prostředí čistého a krásného (úklid školní zahrady a nejbližšího okolí). Zaměříme se na znalost vodních živočichů i živočichů žijících v okolí rybníků, potoků a řek. Pozveme si do školky rybáře, od kterých se dozvíme, jak se starají o ryby. Nadále u dětí budeme posilovat pocit sounáležitosti s neživou i živou přírodou. Podíváme se do říše hmyzu. Povíme si, jak jsou užiteční nebo naopak nebezpeční. Představíme si živel jako je voda. Přiblížíme si její koloběh. Budeme poznávat vodu v dalších proměnách (uvědomovat si význam vody pro život, člověka i přírody na planetě Zemi). Při pozorování jarní přírody dále rozvineme poznatky a dovednosti (motorické, estetické i poznávací) v souvislosti s daným ročním obdobím. Na jaře je všechno nové a rodí se i mláďátka domácích zvířátek. Prozradíme si, která zvířátka žijí na statku. Některá zvířátka si prohlédneme a povíme si o jejich užitku. Navštívíme soukromá hospodářství v Čisté.

Podtémata:

Teče voda, teče

seznámíme se s významem vody pro život člověka, povíme si o nebezpečí velké vody, budeme poznávat živočichy žijící ve vodě či kolem vody (potok, rybník, řeka, moře, oceán), zkusíme určit množství vody v různých nádobách

Jarní proměny

pozorujeme jarní počasí a změny v přírodě, poznatky si dáváme do souvislosti se střídáním ročních období, vyprávíme si o svých zážitcích a zkušenostech s počasím a jarem, povíme si, co se stalo se sněhem

U babičky na statku

poznáváme domácí a hospodářská zvířata a jejich mláďata podle hlavních znaků, dozvíme se o jejich užitku, čím se živí a jak se máme o hospodářská zvířata starat, navštívíme hospodářská stavení v naší vsi

V jetelíčku na políčku

podíváme se do říše hmyzu a upozorníme na možnost nebezpečí – bodnutí, štípnutí, zároveň vyzdvihneme obětavou práci včelek při opílování květů stromů

4.7.2. Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému (pojmovému) přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkce
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání a prožívání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj kultivovaného projevu
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost

- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

4.7.3. Vypracované dílčí cíle

- podle místních podmínek pozorovat a poznávat hmyz (včelka, mravenec)
- vést děti k malířskému vyjádření vztahu k přírodě – louka
- umět rozlišit více, méně, stejně prvků u nejvýše dvouprvkových skupin
- vést děti k postupnému rozlišování velikosti předmětů: malý – velký
- vést děti k dovednosti vyjádřit pohybově dynamické kontrasty (silně – slabě)
- umožňovat dětem poznávání základních podmínek života ryb
- pozorovat s dětmi potok, rybník, řeku (podle místních podmínek) a život kolem nich, upozorňovat je na možné nebezpečí
- upozorňovat děti ve spojení s pozorováním změn v přírodě na typické znaky na jaře
- na základě přímých zážitků seznamovat děti s účinkem deště a slunce
- učit děti pozorovat počasí tak, aby ho uměly určit a vyjádřit slovy
- vést děti ke společnému vytváření jednoduchých prostorových staveb z písku
- umožňovat dětem získání praktických zkušeností (rostou nové květiny, kvetou stromy)
- učit děti v průběhu celého roku všimnout si změn v přírodě
- seznamovat děti s lidovými říkadly a rozpočítadly, radostně prožívat poslech říkadel a básní a uplatňovat říkadla ve hře
- pozorovat s dětmi, jak se mění vzhled stromů
- učit děti prakticky pečovat o rostliny a zprostředkovávat jim získání zkušeností o významu zalévání a kypření
- seznamovat děti s některými domácími zvířaty (pes, kočka) a hospodářskými zvířaty (slepice), podle podmínek škol, upozorňovat na některé typické znaky těchto zvířat (vzhled, velikost, hlas, pohyb), seznamovat děti s některými volně žijícími živočichy, upozorňovat
- postupně děti vést k soustředěnému poslechu pohádek o zvířatech
- učit děti znát alespoň dvě pohádky o zvířatech a s pomocí učitelky je dramatizovat
- motivovat děti k vymodelování zvířecí figury, naznačit její typické znaky
- motivovat děti k znázornění děje, ve kterém vystupují postavy zvířat (na základě vlastních i společenských zážitků, pohádek, pozorování)
- obohacovat a prohlubovat dětské představy pozorováním – rozvíjením vnímacích schopností a estetického citění, emocionálním prohloubením zážitku
- umožnit dětem poznání krátkých, žertovných, optimistických písní s tematikou o zvířatech
- učit děti poznávat zvuky v přírodě a pomocí citoslovce je napodobovat
- podněcovat děti ke zpěvu říkadlových melodií a písní v rozsahu 2-5 tónů v prostoru d1 – a1
- podněcovat děti k nápodobě sluchových podnětů – hlasů zvířat
- procvičovat jemnější rozlišovací schopnost sluchu v rozeznávání výšky, intenzity a délky trvání různých zvuků a tónů

4.7.4. Očekávané výstupy (co dítě na konci předšk.období zpravidla dokáže)

- zacházet šetrně s vlastními i cizími knížkami
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky)
- mít povědomí o širším přírodním i kulturním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- sluchově rozlišovat začáteční a koncově slabiky a hlásky ve slovech
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- poznat napsané své jméno
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- chápat slovní vtip a humor
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

4.8.

Duben

Čarovný les

4.8.1. Charakteristika a záměry bloku

Měsíc duben je měsíc knihy. O knihách, spisovatelích a ilustrátorech si budeme povídat nejen ve školce, ale také v knihovně na OÚ.

Při vnímání přírody, která nás obklopuje, budeme rozvíjet pocit sounáležitosti s ní a seznámíme se s možnostmi, jak přírodu chránit. Budeme objevovat hezké vztahy ke všemu živému kolem nás i k sobě navzájem. Budeme vnímat nutnost ochrany životního prostředí. A protože se blíží Velikonoce, přiblížíme si velikonoční tradice a zvyky, vyzdobíme si MŠ, vypěstujeme si osení a odneseme si domů pěknou velikonoční dekoraci. Vyzkoušíme si třídít odpad do příslušných kontejnerů. Budeme poznávat různé látky a jejich vlastnosti. Den Země oslavíme vlastním úklidem na školní zahradě. Samozřejmě nesmíme zapomenout na lidovou tradici Pálení čarodějnic, kterou si společně užijeme. Zmíníme se o čarovné moci ohně, ve kterou lidé věřili.

Podtémata:

Kniha, můj kamarád

povíme si o knihách, navštívíme místní knihovnu, naučíme se, jak šetrně zacházet s knihou, rozdělíme si knihy podle jejího zaměření (o přírodě, pohádky, kuchařky, mapy, básně, encyklopedie), seznámíme se s dalšími moderními způsoby sdělování informací

Barevný čas Velikonoc

seznámíme se s velikonočními tradicemi a zvyky, naučíme se velikonoční koledy, vyrobíme si pěkné kraslice a zkusíme si uplést pomlázku, vypěstujeme si osení, budeme vyrábět s přírodních materiálů

Staráme se spolu o naši přírodu- Den Země

připomeneme dětem potřebu uvědomění si ochrany přírody, vysvětlíme si, že i my jsme její důležitou součástí, dozvíme se, jak se starat o naši přírodu a jak ji můžeme chránit, roztřídíme odpad do správných kontejnerů

Čáry, máry

seznámíme se s lidovou tradicí Pálení čarodějnic, povíme si o životě čarodějnic, naučíme se čarodějnické zaříkávání, oheň a jeho moc

4.8.2. Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- osvojení si další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Dítě a ten druhý

- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Dítě a společnost

- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- seznámení s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

4.8.3. Vypracované dílčí cíle

- vést děti k výtvarnému vyjádření fantazijní představy, které jsou vzbuzené četbou, ve které vystupují pohádkové postavy
- při čtení leporela s textem vést děti postupně k chápání vztahu mezi textem a obrázkem
- zapamatovat si jméno postavy z příběhu
- předkládat dětem ilustrace různých autorů
- seznamovat děti s různými druhy papíru a s možnostmi jejich využití k výtvarnému zpracování (např. noviny, časopisy, plakáty)
- malovat na témata vyvolaná citovými prožitky (z literatury)
- seznamovat děti s tvořením v písku a hlíně (pomocí tvořitek)
- upozorňovat děti na ochranu přírody v souvislosti s rozvojem techniky (znečišťování ovzduší, odstraňování odpadků)
- upozorňovat děti na potřebu ochrany přírody, okolí a životního prostředí. Vytvářet a systematicky rozvíjet u dětí ochranné postoje k životnímu prostředí
- rozvíjet přiměřené sebevědomí dítěte. Upevňovat jeho pocit bezpečí a jistoty, úspěšnosti radostného optimismu
- vést děti k tvořivé manipulaci s konstruktivními stavebnicemi. Vést děti k samostatnému ukládání jednotlivých dílů konstruktivních stavebnic
- vést děti k soustředěnosti a pozornosti při skládání papíru
- upozorňovat děti na nebezpečí ohně
- umět uplatnit v hudebně pohybových hrách a dětských tanečních hrách další taneční prvky (cvalové poskoky, poskočný krok, otočky, zátočky, úklony aj.)
- rozvíjet sluchovou citlivost pro barvu rytmických hudebních nástrojů a dovednost reagovat na ně pohybem (chůze podle bubínku)
- spojovat u dětí zpěv písní s pohybovými hrami, s hrou na tělo i s dětskými hudebními nástroji
- vést děti k cílevědomosti a trpělivosti při překonávání překážek
- vést děti k udržení směru, pohybovat se z jednoho daného místa a hledat různé možnosti pohybu z jednoho místa na druhé
- podporovat snahu dítěte po samostatnosti (plnit jednoduché úkoly s dohledem učitelky)

4.8.4. Očekávané výstupy (co dítě na konci předšk.období zpravidla dokáže)

- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- sluchově rozlišovat začáteční a koncově slabiky a hlásky ve slovech
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- sledovat očima zleva doprava
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- mít povědomí o širším přírodním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- těšit z hezkých i příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet denní potřeby, drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- chápat slovní vtip a humor
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

4.9.

Květen

Maminčin les

4.9.1. Charakteristika a záměry bloku

V tomto integrovaném bloku si budeme i nadále všimnout krásy probuzené přírody, pokud to bude možné, přeneseme činnosti do přírody. Budeme poznávat rozmanitost zahradních i lučních květin. Svátek všech maminek oslavíme společně se školáky vystoupením na Školní akademii. Pásmem pro maminky procvičíme a zdokonalíme výslovnost a kultivovaný projev. Zdůrazníme důležitost maminky v rodině. Budeme prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny, k sobě navzájem, ale i k živé a neživé přírodě. Při společných vycházkách budeme poznávat bydliště kamarádů. Představíme si domov nás všech, a to Českou republiku. Dozvíme se něco málo i z české historie. Zahrajeme si na různá povolání. Povíme si, čím bychom jednou chtěli být. Vysvětlíme si, že každé povolání je důležité a jeden bez druhého bychom se neobešli, jeden druhého potřebujeme (vzájemná úcta, tolerance...).

Podtémata:

Rozkvetlá zahrada

seznámíme se s názvy jednotlivých květin v zahradě i na louce, vnímáme vůně a přenášíme je do výtvarných činností

Maminky mají svátek

pilně nacvičujeme na Školní akademii, vyrobíme přání a dárky pro maminky, zdokonalujeme náš přednes, vyprávíme si o našich maminkách

Tady jsem doma

seznámíme se s naším bydlištěm, a to i v globálním měřítku, představíme Českou republiku, budeme pracovat s atlasem, zaposloucháme se do naší státní hymny, budeme vnímat rozmanitost přírody

Bez práce nejsou koláče

poznáváme povolání rodičů a umíme je pojmenovat, víme, která jsou typicky mužská a typicky ženská povolání, seznamujeme se s druhy obchodů, připomeneme si, jak se máme chovat v obchodě a půjdeme si to také vyzkoušet

4.9.2. Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků, dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody, pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- osvojení si další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k rodině
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se)
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Dítě a svět

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

4.9.3. Vypracované dílčí cíle

- v souvislosti s hudební a tělesnou výchovou zařazovat u dětí cvičení jemné motoriky (uvolnění paže, zápěstí a ruky) k rozvíjení zrakové a pohybové koordinace v rytmu říkadel a v rytmu hudby
- přibližovat dětem význam rostlin pro život člověka.
- pozorovat květiny, vnímat jejich tvar, barvu a vůni v přírodním prostředí i v interiéru
- učit děti esteticky vnímat a prožívat krásu přírody v různém ročním období a učit je přírodu neničit, ale chránit.
- seznamovat děti s vlastnostmi barev a jejich možnostmi, sledovat tvoření nových odstínů, vznik nové barvy – pozorovat prolínání barev nakapaných do sklenice čisté vody
- vést děti k slovnímu vysvětlení vzájemných vztahů znázorněných postav
- učit děti pozorovat a esteticky vnímat přírodní prostředí (rozkvetlou louku, zahradu, park, les, skály, hory)
- vytvářet u dětí poznatek, že rostliny ke svému růstu potřebují vodu a pravidelné ošetřování
- rozvíjet a usměrňovat dětské představy pozorováním esteticky laděným: všímat si barev, které jsou charakteristické pro určité předměty nebo jevy, soulad barev v přírodě
- v souvislosti s hudební a tělesnou výchovou zařazovat u dětí cvičení jemné motoriky (uvolnění paže, zápěstí a ruky) k rozvíjení zrakové a pohybové koordinace v rytmu říkadel a v rytmu hudby
- vést děti deklamaci a melodizaci slovních celků i krátkých říkadel, v nichž se zpevňuje pravidelná rytmická pulsace hrou na tělo i pravidelnými pohyby paží a trupu na místě (zpívat s dětmi krátké popěvky řetězovou hrou)
- rozvíjet schopnost dítěte pojmenovat některé bezprostředně vnímané osoby, zvířata, rostliny, předměty, činnosti a jevy
- prohlubovat u dětí poznatky o správném společenském chování při úlohových hrách
- učit děti prakticky pečovat o rostliny a zprostředkovávat jim získání zkušeností o významu zalévání a kypření
- rozvíjet a postupně prohlubovat u dětí lásku k domovu a k místu svého bydliště
- pozorovat architektonické řešení budov a celků v souvislosti s jejich významem a jejich účelem (poště, obchodní dům, škola, nádraží, náměstí)
- motivovat děti k vytváření jednoduchých staveb z různých stavebnic řazením vedle sebe a na sebe (ohrady, komíny, věž)
- vést děti k tvořivé manipulaci s konstruktivními stavebnicemi, vést děti k samostatnému ukládání jednotlivých dílů konstruktivních stavebnic
- umožnit dětem poznání krátkých, žertovných, optimistických písní s tematikou o lidské činnosti
- upozorňovat děti na význam lidské práce, seznamovat je s různými druhy lidské činnosti (i nejbližších osob) a prohlubovat představy dětí o práci a jejím významu
- umět vkládat jednoduché předměty do otvorů, které jsou s nimi tvarově shodné
- vést děti k sestavování různých útvarů (z destiček, kostek) podle vlastní fantazie
- při volné manipulaci seznamovat děti s jednoduchými konstruktivními stavebnicemi (dřevěnými, kovovými)

4.9.4. Očekávané výstupy (co dítě na konci předšk.období zpravidla dokáže)

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (rozlišovat vůně)
- těšit z hezkých i příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnost ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (starat se o rostliny)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimat si (nového, změněného, chybějícího)
- mít povědomí o širším společenském prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- ve známých a opakujiících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- spolupracovat s ostatními
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- utvořit jednoduchý rým
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

4.10.

Červen

Výletní les

4.10.1. Charakteristika a záměry bloku

Bližící se konec školního roku nám přinese zábavu a radost. Sportovními hrami a soutěžemi oslavíme svátek dětí. Seznámíme se s dopravními prostředky, které si rozdělíme do čtyř základních skupin (vodní, silniční, letecká a železniční). Připomeneme si, jak se máme v dopravních prostředcích chovat. Naučíme se poznávat jednoduché dopravní značky. Teď před prázdninami se nám tyto vědomosti budou hodit. Budeme poznávat exotická zvířata, která u nás můžeme vidět jen v zoo. Prozradíme si, kde mají svůj domov a ukážeme si ho na mapě. Všimneme si změn počasí i v přírodě. Představíme si záchranné složky (hasiči, záchranná služba, policie, vojáci). Místní dobrovolní hasiči ve spolupráci s policií ČR připraví simulaci zásahu v budově naší školy a zajistí následnou evakuaci podle evakuačního plánu. Letní období nám dá větší prostor pro rozvoj fyzické zdatnosti. Zúčastníme se olympiády MŠ, rozloučíme se s předškoláky.

Podtémata:

Děti mají svátek

povídáme si o Dnu dětí, všichni máme svátek, tudíž nás čeká den plný překvapení

Letní proměny

pozorujeme letní počasí a změny v přírodě, poznatky si dáváme do souvislosti se střídáním ročních období, vyprávíme si o svých zážitcích a zkušenostech s počasím a létem

Jedu, jedu z kopečka

seznámíme se s dopravními prostředky a rozdělíme si dopravu na 4 skupiny, zopakujeme si pravidla silničního provozu, hlavně bezpečnost při přecházení vozovky či chůzi po chodníku, při vycházkách budeme vyhledávat dopravní značky, poznáváme záchranné složky, naučíme se znát důležitá telefonní čísla, prozradíme si, na co si dát o prázdniny pozor

V zoologické zahradě

naučíme se poznávat exotická zvířata, řekneme si, kde jsou doma, budeme si všímat jejich typických znaků

4.10.2. Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému (pojmovému) přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcce

Dítě a ten druhý

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými
- posilování prosociálního chování ve vztahu k dětem v dětské herní skupině
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- seznamování se světem lidí
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření elementárního povědomí o širším technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

4.10.3. Vypracované dílčí cíle

- přibližovat dětem základní poznatky o dopravním ruchu a vytvářet postupně správné reakce na signál
- vést děti k tomu, aby se nezdržovaly na vozovce, aby samy vozovku nepřecházely a ani se na ní nehrály
- umět pojmenovat dopravní prostředky podle vnějšího vzhledu a vědět k čemu slouží
- znázornit jednoduché dopravní prostředky (auto, vlak, letadlo)
- postupně rozšiřovat okruh představ a základních poznatků o širším okolí (dojmy z cest s rodiči, vyprávění učitelky).
- při volné manipulaci seznamovat děti s jednoduchými konstruktivními stavebnicemi (dřevěnými, kovovými)
- postupně děti vést k soustředěnému poslechu pohádek o zvířatech
- upozorňovat děti ve spojení s pozorováním změn v přírodě na typické znaky léta
- na základě přímých zážitků seznamovat děti s účinkem slunce
- učit děti pozorovat počasí tak, aby ho uměly určit a vyjádřit slovy
- motivovat děti k znázornění děje, ve kterém vystupují postavy zvířat (na základě vlastních i společenských zážitků, pohádek, pozorování)
- podněcovat děti k nápodobě sluchových podnětů – hlasů zvířat
- procvičovat jemnější rozlišovací schopnost sluchu v rozeznávání výšky, intenzity a délky trvání různých zvuků a tónů
- umožňovat dětem získání praktických zkušeností (dozrává obilí, jsou žně, louka je plná kvítí, v lese rostou jahody)
- učit děti v průběhu celého roku všimnout si změn v přírodě
- seznamovat děti s lidovými říkadly a rozpočítadly (4-5 říkadel by mělo dítě dobře znát), radostně prožívat poslech říkadel a básní a uplatňovat říkadla ve hře
- pozorovat s dětmi, jak se mění vzhled stromů
- podle místních podmínek seznamovat děti s některými exotickými zvířaty
- učit děti poznávat zvuky v přírodě a pomocí citoslovce je napodobovat

4.10.4. Očekávané výstupy (co dítě na konci předšk.období zpravidla dokáže)

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci, užívat telefon
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncově slabiky a hlásky ve slovech
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky ochránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Během dvou týdnů prázdninového provozu si užijeme volnosti a pohody letních dnů. Většinu dne budeme trávit v přírodě, na školní zahradě a zopakujeme si, co jsme se v průběhu roku naučily.

5 Podmínky předškolního vzdělávání

5.1. Přijímání dětí do MŠ

Zápis do MŠ je vyhlašován každoročně, vždy v měsíci květen. Na základě zápisu jsou přijímány děti k předškolnímu vzdělávání. Mateřská škola má svá vnitřní kritéria k přijímání dětí, která jsou pro všechny stejná. O přijetí dítěte do MŠ rozhoduje ředitelka MŠ na základě zápisu.

5.2. Materiální podmínky MŠ

MŠ sídlí v budově ZŠ v 1. patře vlevo. Budova ZŠ byla postavena v roce 1926, takže se jedná o starší budovu typické venkovské školy. MŠ v ZŠ vznikla po rekonstrukci původních prostor a začala fungovat ve školním roce 2001. V roce 2013 byla v celé budově vyměněna okna za plastová a budova byla zateplena. Od září 2013 máme v jídelně MŠ nové stolečky a židličky.

Budova má vlastní kotelnu, která vytápí celou ZŠ i MŠ. V suterénu je umístěna školní kuchyně. V 1. patře jsou kromě MŠ i dvě odborné pracovny pro žáky školy, tělocvična, sociální zařízení ZŠ včetně sprch, šatny žáků ZŠ, jednu šatnu má k dispozici i MŠ. Jsou zde uloženy věci na školní zahradu.

MŠ má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

V MŠ se nachází:

- herna, která se po obědě mění v ložnici
- jídelna, která slouží zároveň jako pracovní místnost
- hernička, která slouží zároveň jako učebna
- umývárna (6 umyvadel)
- toalety (5 toalet malých, 1 velká)
- šatna (36 míst)
- výdejna jídel
- místnost na odkládání pracovních pomůcek a materiálu, sportovního nářadí pro děti
- místnost pro uklízečku

V herně jsou pro děti k dispozici hrací koutky jako hudební koutek, domácnost a kuchyňka, knihovna, obchod, koutek s kostkami a koutek s auty. V jídelně pak koutek s deskovými hrami jako pexeso, puzzle, kostičky, domino, společenské hry, korálky a různé dřevěné hlavolamy, které smějí mít děti pouze na stolečkách. Jsou

zde i uloženy výtvarné pomůcky, ke kterým mají děti omezený přístup. O tento materiál mohou požádat učitelku či je učitelkou při ranních hrách nabízen. Prostorové možnosti MŠ neumožňují vytváření všech center aktivity ve třídě, proto jsou centra obměňována a vytvářena podle potřeby.

Jelikož jsme součástí ZŠ, máme možnost využívat i její prostory – tzn. počítačovou učebnu, tělocvičnu, keramickou dílnu, kuchyňku.

Nový dětský nábytek, který odpovídá velikostním typům pro děti s rozdílnou tělesnou výškou a ergonomickým zásadám práce dětí vsedě, tělocvičné náradí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) odpovídají počtu dětí. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku – je průběžně obnovováno a doplňováno. Hračky a doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné, a mohli je shlédnout i jejich rodiče.

Na budovu MŠ bezprostředně navozuje zahrada a hřiště (školní hřiště můžeme použít v případě, že zde neprobíhá školní výuka). Školní zahrada se nachází až za školním hřištěm. Na školní zahradě se nachází dřevěný zahradní domeček (jsou v něm uloženy dětské hračky, odstrkávala, kočárky...), dále je na školní zahradě velká herní sestava, menší herní prvek, houpačky na pružině, houpačí hnízdo, zavěšené houpačky, balanční prvek, pískoviště s krycí plachtou, 3 plastové sedací soupravy a dvě lavičky. Zahrada je oplocená.

Závěr: Do budoucna chceme obměnit nebo vytvořit nové koutky. Stále doplňovat a obměňovat hračky tak, aby pokryly potřebu dětí všech věkových kategorií. Také bychom chtěli vyměnit starou stěnu v jídelně za novou a pořídit regály do zahradního domečku, pro lepší uspořádání hraček.

5.3. Personální podmínky a pedagogické zajištění v MŠ

Ředitelka mateřské školy je zároveň ředitelkou školy základní. Celkem 4 paní učitelky, na každou třídu 2 učitelky (tandemová výuka). Pedagogický sbor je stmelený a pedagogové mají zájem o svůj další odborný růst. Soustavně se vzdělávají v oboru předškolní výchovy (knihy, odborné časopisy – Informatorium, Učitelské noviny, zúčastňují se seminářů, které nabízí Vzdělávací instituce Středočeského kraje v Rakovníku a MAP Rakovník).

Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Vedoucí MŠ vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovnice do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.

Závěr: Paní ředitelka maximálně podporuje vzdělávání zaměstnanců s ohledem na zabezpečení chodu školy a finanční rozpočet. Učitelky mají zájem si neustále zvyšovat svoji kvalifikaci.

5.4 Životaspráva dětí v MŠ

- snažíme se dětem poskytovat plnohodnotnou a vyváženou stravu podle příslušných předpisů
- usilujeme o vhodnou skladbu jídelníčku a dodržování technologie přípravy pokrmů a nápojů
- je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v MŠ (uzavřený barel s pitím a táč s čistými hrnečky), děti mají na výběr z pití na daný den a čisté vody
- mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné (3 hodinové) intervaly
- děti nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování
- všechny děti jedí příborem (menší děti až od 2. pololetí)
- děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku (s ohledem na počasí) a mají dostatek volného pohybu
- respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí
- pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor

Závěr: Chceme děti naučit vnímat stolování jako společenský akt, naučit děti samostatnosti při stolování, vést děti ke zdravému životnímu stylu. Odpočinout si odcházejí do postýlek všechny děti a až podle situace zadáváme nespícím dětem klidovou činnost, kterou se věnují v jídelně nebo herničce. Chceme vytvářet nezávadné a bezpečné prostředí pro pobyt dětí v MŠ s dostatkem pohybu a pobytu venku.

5.4. Psychosociální podmínky dětí v MŠ

- usilujeme o to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně a bezpečně
- nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situaci
- nikdo není zvyhodňován ani znevýhodněn, všechny děti mají stejná práva a povinnosti
- v dětech se snažíme rozvíjet citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu
- respektujeme potřeby dětí a pomáháme je uspokojovat
- vzdělávací nabídku přizpůsobujeme mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám
- je naším zájmem, aby byla dětem vzdělávací nabídka tématicky blízká, snadno pochopitelná, přiměřeně náročná a dítěti potřebná

- na nejmenší možnou míru eliminujeme stres a spěch
- pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování
- pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte, projevuje se přímou vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi
- jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřístupná
- pedagog podporuje děti v samostatných pokusech, nebát se, důvěřovat si, pracovat samostatně
- pedagog dostatečně chválí, pozitivně hodnotí a vede dítě k aktivní účasti při všech činnostech
- je respektována volnost dětí, jsou však stanoveny hranice, které vyplývají z pravidel chování, které jsou ve třídě stanoveny
- snažíme se, aby se dětem dostávalo jasných a srozumitelných pokynů
- usilujeme o to, aby třída byla pro děti kamarádkým prostředím, v němž jsou rády
- vedeme děti ke vzájemné pomoci a toleranci
- pedagog se věnuje neformálním vztahům ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí)
- pedagog se sám chová podle zásad zdravého životního stylu a poskytuje tak dětem přirozený vzor

Závěr: Chceme využívat častějšího pobytu dětí na školní zahradě v odpoledních hodinách, volnost a osobní svobodu dětí dobře vyvážit s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v MŠ nastavená pravidla. Vyhýbat se negativním slovním komentářům, věnovat se neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňovat prosociálním směrem. Neustále se zamýšlíme nad vhodnými způsoby pedagogického vedení, nad formami práce. Analyzujeme vzdělávací nabídku a využíváme zpětné vazby při dalším plánování.

5.6. Řízení MŠ

- jsou jasně vymezeny povinnosti, úkoly a pravomoci všech pracovníků
- snahou je vytvářet důvěrné a toleranční prostředí, kde je všem zaměstnancům ponechán dostatek pravomocí, a kde je respektován jejich názor
- paní ředitelka podporuje spoluúčast všech pracovníků na rozhodování o zásadních otázkách školního programu
- pedagogické pracovnice tvoří tým a zvou ke spolupráci rodiče
- MŠ spolupracuje se zřizovatelem (obec), základní školou, pediatrem, pedagogicko-psychologickou poradnou, s místními spolky (hasiči, myslivci, rybáři, divadelníci, sdružení zdravotně postižených), ale i s knihovnou, muzeem, veřejností a okolními vesnicemi, pro jejichž obyvatele pořádáme besídky a jiné kulturní akce např. rozsvícení vánočního stromu.

Závěr: Paní ředitelka i vedoucí učitelka se snaží vést zaměstnance k vzájemnému partnerství a k poznání, že je podstatné, co dítě prožívá, co cítí, co se učí a jaké zážitky si z MŠ odnáší a co získá do života.

5.6.1. Kompetence

Vedoucí oddělení MŠ

- vede dokumentaci (evidenční listy, třídní knihy, rozvrh zaměstnání dětí, vnitřní řád MŠ, přehled docházky)
- vede evaluaci své třídy
- metodicky vede řadové učitelky
- vede schůzky s rodiči
- spolupracuje s PPP
- zpracovává a doplňuje školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
- zpracovává a doplňuje třídní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
- organizuje zápis dětí do mateřské školy
- aktualizuje nástěnku
- aktualizuje webové stránky

Učitelka MŠ

- zpracovává a doplňuje třídní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
- vede dokumentaci třídní knihy své třídy
- vede evaluaci své třídy
- aktualizuje nástěnku

5.7. Organizace v MŠ

- učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání
- děti nacházejí v MŠ potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí
- při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený
- děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru
- veškeré činnosti a aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem...
- jsou vytvářeny podmínky pro individuální i skupinové činnosti
- děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách
- děti nejsou do řízených činností nucené
- plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- služby učitelek jsou maximálně promyšleny s ohledem k počtu dětí

Závěr: Organizace dne v MŠ je natolik flexibilní, že nám umožňuje se rychle přizpůsobit jakékoliv situaci. Chtěly bychom více využívat prostory, které nám nabízí budova ZŠ a to tělocvičnu, keramickou dílnu a počítačovou učebnu.

5.7.1. Organizace dne v MŠ

Příchod dětí do MŠ

Děti přicházejí do MŠ průběžně již od 6.15hod. do 8.00hod (doporučujeme příchod do 7.45hod). Podle dohody s rodiči a potřeb dítěte je možné příchod dětí individuálně domluvit s učitelkami. Dítě přebírá od rodičů učitelka. Rodiče mají do MŠ volný přístup a mohou se zúčastnit programu v plném rozsahu – při dodržení hygienických opatření a vládního nařízení.

Ranní hry dětí

Během příchodu si děti hrají kolektivně či individuálně podle svého přání. Učitelka respektuje požadavky dětí, ale nenásilnou organizací předchází konfliktním situacím nebo je spolu s dětmi řeší.

Po ranním úklidu hraček dochází k rozdělení dětí do svých tříd. Děti poté jen společně svačí a obědvají, jinak je řízená činnost oddělena. Po obědě dochází ke spojení tříd na odpočinek až do odchodu všech dětí z MŠ.

Ranní kruh

V ranním kruhu se všichni pozdravíme a pohladíme. Seznámíme se s programem dnešního dne, společně ho dotváříme, aby se všem líbil.

Kolektivní logopedické cvičení

Každé ráno na chvíli rozhybeme svoje jazýčky, uvolníme si oromotorické svaly, vyvodíme hlásky při napodobování zvuků. Začleníme i vhodná dechová cvičení.

Pohybová činnost dětí

Pohybové aktivity před dopolední svačinou jsou vhodné a u dětí oblíbené. Učitelka může tuto složku zařadit kdykoliv během dne, a to i několikrát podle zájmu či pozornosti dětí.

Dopolední svačina

Dopolední svačina je dodávána z kuchyně ZŠ do MŠ, kde ji paní školnice dále upravuje a vydává dětem. Doba výdeje je stanovena na 8.45 hod., ale může se podle aktuálního stavu v MŠ (programu) přizpůsobit. Děti se učí sebeobsluže, samy si připravují tácek, ubrousek a hrneček s pitím (mladší děti až od 2. pololetí). Děti dbají na čistotu při stolování a na hygienické návyky před a po jídle.

Řízená výchovná činnost

V této době pracuje učitelka s dětmi podle závazných materiálů a vzdělávacího programu MŠ. Metody práce a organizace zvažuje podle dosavadních zkušeností či odborných znalostí. Cíleně pozoruje děti a hodnotí jejich znalosti a dovednosti.

Objektivně o poznatcích své práce informuje rodiče dětí a písemně zaznamenává dílčí výsledky. Délku řízených činností přizpůsobuje koncentraci pozornosti nebo zájmu dětí.

Pobyt venku

Před pobytem venku se děti snaží samostatně obléknout, tím si zdokonalují sebeobslužné dovednosti. Obtížnější úkony při oblékání dětem učitelky zajistí. Pobyt venku je každodenní. Jeho doba je individuální podle stavu počasí. V případě velmi nepříznivého, mrazivého či inverzního počasí může být doba pobytu zkrácena nebo zcela zrušena. Naopak při velmi příznivém počasí se doba pobytu venku může prodloužit. Rodiče by měli přizpůsobit oděv i obuv dětí aktuálnímu stavu počasí. V šatně v sáčku rodiče nechávají dítěti náhradní oblečení i oblečení na školní zahradu (je to oblečení, u něhož rodičům nevadí, když se děti umažou nebo oblečení poničí).

Oběd

Doba oběda je stanovena na 11.45hod. Snažíme se dodržovat intervaly mezi jídly, které nesmějí být delší než 3 hodiny. Děti si osvojují hygienické a sebeobslužné návyky – samy si připravují lžící, příbor, ubrousek a hrníček na svůj stoleček (mladší děti až od 2. pololetí). Dbáme na správné zacházení se lžící i příborem, špatné držení ihned opravujeme. Oběd je dodán z kuchyně ZŠ a vydáván školnicí. Polévku roznáší paní školnice, pro hlavní jídlo si děti chodí samy k výdejnímu okénku. Děti si samy po sobě uklízejí použité nádoby.

Odchod dětí z MŠ

Děti, které nezůstávají v MŠ do odpoledních hodin, jsou vyzvedávány rodiči či zákonnými zástupci v době od 12.00hod. do 12.15hod. domů.

Odpočinek a spánek

V denním programu je respektována individuální potřeba spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Děti, které zůstávají v MŠ i do odpoledních hodin se svlékají na koberečku v ložnici do spodního prádla a oblékají se do pyžamka připraveného na postýlce. Před odpočinkem si děti denně poslechnou reprodukováný text (pohádku, příběh...) učitelkou MŠ či CD přehrávačem.

Odpolední svačina

Odpolední svačinu připravuje z dodaných surovin z kuchyně ZŠ školnice a vydává ji dětem. Doba výdeje je stanovena na 14.30hod., ale může se podle aktuálního stavu v MŠ přizpůsobit. Děti se učí sebeobsluže, opět si samy připravují tácek, ubrousek a hrneček s pitím (mladší děti až od 2. pololetí). Děti dbají na čistotu při stolování a na hygienické návyky před a po jídle.

Odpolední hry, příchod rodičů, rozcházení domů

Učitelka přizpůsobí aktivity svému záměru, počtu či požadavkům dětí. Při vhodném počasí může být odpolední činnost realizována i venku na školní zahradě.

Děti jsou průběžně předávány rodičům nebo osobám zmocněným k převzetí dítěte. Učitelky mohou, podle zájmu, informovat rodiče o průběhu pobytu dítěte v MŠ. Rodiče mají možnost vyjádřit svá přání, náměty, dotazy či připomínky ústně, ale i písemnou formou. Odchod probíhá do konce provozní doby školy a to do 16.30 hod.

Závěr: Do denního programu chceme pravidelně zařazovat řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity a logopedické chvílky zaměřené na logopedickou prevenci. Veškeré aktivity chceme organizovat tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování, zapojovat děti do organizace činností.

5.7.2. Časový rozvrh dne

6.15 – 8.00	příchod dětí do MŠ
8.00 – 8.45	ranní kruh, pohybové činnosti dětí, kolektivní logopedické cvičení
8.40 – 9.00	hygiena, svačina
9.00 – 9.20	řízená výchovná činnost
9.20 – 11.35	pobyt venku
11.35 – 11.45	převlékání, hygiena
11.45 – 12.15	oběd, příprava na odpolední odpočinek
12.15 – 14.15	odpolední odpočinek
14.15 – 14.45	vstávání, hygiena, svačina
14.45 – 16.30	hry, příchod rodičů, rozcházení

Vítáme, když jsou děti přiváděny do MŠ jejich rodiči či zákonnými zástupci do 7:45h. Časový rozvrh dne je orientační, dle aktuální situace a potřeby dětí se může časově lišit.

5.8. Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v MŠ

- učitelky jsou povinny zabezpečit dohled nad dětmi
- učitelky jsou osobně odpovědné za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od rodičů či pověřených osob do doby jejich předání rodičům či pověřeným osobám
- při hře dětí učitelky dbají, aby si děti hrály klidně, sledují hru, předcházejí konfliktům mezi dětmi
- učitelky nedovolí nosit dětem do MŠ nebezpečné předměty
- při chůzi po schodech dbají, aby se děti nestrkaly, chodily klidně a držely se zábradlí
- při tělovýchovných aktivitách dbají zvýšené pozornosti o bezpečnost dětí

- upozorňují na případné nebezpečí
- učitelka je vždy na nejrizikovějším místě
- před zahájením cvičení v herně, v tělocvičně či na školním hřišti musí vždy zkontrolovat, zda je tělocvičné nářadí v pořádku
- při převlékání v šatně vykonává učitelka stálý dozor, sama se obléká, až když jsou všechny děti připraveny na pobyt venku
- neprodlužuje zbytečně pobyt připravených dětí v šatně
- při pobytu mimo území školy a školního hřiště odpovídá jedna učitelka za bezpečnost nejvíce 20 dětí smyslově, tělesně a duševně zdravých starších 3 let
- při pobytu v prostředí náročném na bezpečnost dětí zajistí ředitelka ZŠ a MŠ další zletilou osobu zajišťující bezpečnost dětí (např. školnici).
- v případě, že dojde k situaci, kdy bude v MŠ na celodenní pobyt více jak 29 dětí, zůstává na pracovišti ještě další učitelka
- při vycházkách se učí děti chodit ve dvojicích a v zástupu tak, aby učitelka zajistila jejich bezpečnou chůzi
- děti chodí po chodníku, maximálně se vyhýbají frekventované ulici
- učitelky dbají na bezpečné přecházení vozovky, užívají terčík, dvě první a dvě poslední děti mají reflexní vesty
- průběžně seznamují děti s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě (přechod pro chodce, dopravní značky).
- všichni zaměstnanci školy jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoliv úrazu, v případě potřeby zavolat lékařskou pomoc
- učitelky jsou povinny neodkladně informovat vedoucí MŠ, ředitelku MŠ a ZŠ a rodiče nebo zákonného zástupce
- každý i drobný úraz zapíše učitelka do knihy úrazů
- děti jsou v MŠ průběžně poučovány o bezpečnosti

Závěr: Učitelky MŠ se snaží předcházet všem možným nebezpečím a tomu přizpůsobují i organizaci dětí.

5.9. Spoluúčast rodičů

- spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství, usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat
- učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, rodin a snaží se jim porozumět a vyhovět
- pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji učení
- domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání
- chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech
- jedná s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně

- MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě
- nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí
- učitelky poskytují rodičům různé nabídkové akce – možnost zakoupení knih, časopisů, pořádání společných akcí pro rodiče s dětmi...
- třídní schůzky jsou svolávány pravidelně na začátku školního roku a 1-2 krát během školního roku dle nutnosti
- z řad rodičů jsou zvoleni vždy dva zástupci, tzv. třídní důvěrníci do SRPDŠ
- pro rodiče jsou pořádány besedy např. s pracovníci PPP
- prohlubujeme spolupráci s rodiči předškolních dětí při přípravě na vstup do 1. třídy ZŠ
- rodiče jsou o všem informováni průběžně (informační nástěnka, pohovor, e-mail, internetové stránky MŠ)
- rodiče mají možnost pohovořit si s učitelkami o dětech kdykoliv

Závěr: Rodiče se snaží podle svých možností se školkou spolupracovat. Máme s rodiči každodenní kontakt. O zvýšení spolupráce s rodiči se snažíme i pořádáním akcí (kreativní odpoledne – během celého školního roku)

5.10. Spolupráce s ostatními organizacemi

1. se školou

- jelikož jsme ve společné budově, využíváme tělocvičnu, keramickou dílnu, počítačovou učebnu, kuchyňku, družinu, školní hřiště + sportovní vybavení
- organizujeme společná divadelní představení pro MŠ + 1.st. ZŠ (v tělocvičně i výjezdni – divadlo Alfa Plzeň)
- plavecký výcvik v Rakovníku (MŠ + 1.-3. tř.ZŠ)
- zimní stadion v Rakovníku – bruslení (MŠ + ZŠ)
- společné červnové výlety
- společná divadelní představení
- sběr papíru
- Den Země (úklid v okolí MŠ a školní zahrady)
- návštěva předškolních dětí v 1. třídě
- přítomnost učitelky MŠ při zápisu dětí do 1. třídy
- společné pedagogické porady
- IZS – ukázka zásahu IZS na škole

2. s obecním úřadem Čistá

- spolupráce je na dobré úrovni
- veškeré požadavky jsou projednávány obecním zastupitelstvem a společně řešeny
- Vítání občánků

- MŠ a OÚ společně organizují rozsvícení vánočního stromu na návsi
- Mikulášskou nadílku v kulturním domě
- Školní akademii (vystoupení v kulturním domě k svátku maminek)

3. s okolními obcemi

- vystoupení dětí v okolních vesničkách pro seniory
- rozsvícení vánočního stromu v Šípech
- příležitostná kulturní vystoupení v Šípech

4. s ČASPV (p. K. Coufalová)

- Poslední let broučků, vítání zimy
- Běh do schodů
- Drakiáda
- Všechno jezdí, co kola má
- Čarodějnické setkání
- Dětský den
- Maškarní bál

5. s myslivci

- beseda + ukázka lesních zvířat
- výtvarná myslivecká soutěž

6. s rybáři

- beseda + ukázka ryb

7. s hasiči

- prohlídka hasičské zbrojnice, hasičských aut a techniky
- výtvarná hasičská soutěž

8. s divadelníky

- zapůjčení divadelní konstrukce na Vánoční besídku a Školní akademii
- zajištění osvětlení a ozvučení při různých akcích
- zapůjčení divadelních rekvizit

9. s knihovnou

- návštěvy knihovny + beseda

10. s poštou

- návštěva pošty + beseda

11. Radovánek Kralovice

- několikrát ročně jezdíme do RC Kralovice vyrábět výrobky a pohrát si do herny

12. s místními obyvateli

- návštěva u různých obyvatel z naší vesnice (zvířectvo)
- přijímání drobných darů pro MŠ (hračky pro děti)

13. s MŠ Zavidov

- spolupráce s těmito školkami při různých výletech, abychom zaplnili autobus

14. s farností Čistá

- návštěva kostela s výkladem (Sv. Václav, Velikonoce, Vánoce - stavění Betléma)

15. s DSP Kralovice

- kulturní vystoupení pro seniory
- výroba přáníček pro seniory

6 Pedagogická evaluace předškolního vzdělávání

Plánování předškolního vzdělávání, sledování a vyhodnocování jeho průběhu i výsledků jsou důležité etapy vzdělávacího procesu, jejichž provázanost zvyšuje účinnost a kvalitu vzdělávání poskytovaného v mateřských školách.

Pro předškolní vzdělávání a jeho kvalitu je důležité i **hodnocení individuálních výsledků dětí**. Individualizovaný způsob vzdělávání předškolních dětí vyžaduje, aby pedagog každé dítě dobře poznal a porozuměl mu.

Při dnešním velkém počtu dětí ve třídách je velice náročné dbát na individuální požadavky jednotlivců, přesto se o to učitelky v rámci svých možností snaží.

Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro počátky sebehodnocení dítěte.

Záznamy hodnocení vzdělávacích výsledků dětí jsou přístupné pouze pedagogům a rodičům.

Rozvoj a osobní vzdělávací pokroky dítěte jsou dokumentovány a to tak, aby záznam mohl poskytovat pedagogovi důležité a smysluplně využitelné informace. Hodnocení provádí každý pedagog zvlášť nejméně 2krát do roka.

K naší práci je samozřejmě nezbytnou součástí naše vlastní **sebereflexe**.

Denně se pedagogové zamýšlejí po skončení své výchovné práce nad postupy a způsoby, které zvolily a nad následnými reakcemi dětí. Pokroky a možnosti jednotlivých dětí společně konzultují. Zpětně pak uvažují nad cílem, který si pro konkrétní den stanovily a na základě výsledku jednotlivých dětí postupují dále. Učitelky si mezi sebou předávají zkušenosti. Hovoří o nových poznatcích ze seminářů a jejich použití v praxi. Doporučují si navzájem pedagogické tituly, osvědčené hry apod. Konzultují své nápady a požadavky při edukaci dětí. Mají možnost sledovat svoji práci.

Evaluaci zaměřujeme na následující oblasti:

1. naplňování cílů programu

Cíle, které jsme si stanovili, se snažíme plnit. Pracujeme podle TVP, který je zpracován v souladu s požadavky ŠVP Kouzelný les. Držíme se témat, která na sebe logicky navazují. Podle zájmu dětí můžeme jednotlivé bloky časově zkracovat či prodlužovat. Průběh předškolního vzdělávání je pravidelně sledován a jsou hodnoceny jeho podmínky i výsledky.

2. kvalita podmínek vzdělávání

Kvalita podmínek vzdělávání je dobrá. Jelikož jsme součástí ZŠ má to své výhody, ale i nevýhody. O výhodách jsme se již zmiňovali a mezi nevýhody patří hluk o přestávkách, který někdy narušuje naši činnost. Opatření: vzájemná tolerance a ohleduplnost

3. zpracování a realizace integrovaných bloků

V blocích se snažíme vycházet ze života dítěte. Obsah bloku by měl být pro dítě smysluplný, zajímavý a užitečný. Snažíme se o hlubší prožitek dítěte. Např. učíme se o domácích zvířatech – navštívíme soukromé chovatele v obci, učíme se o lese – jdeme na procházku do lesa. Teoretické poznatky se snažíme poznat v praxi.

4. práce pedagogů

Pedagogické pracovnice tvoří tým, který se snaží o to, aby nabízené vzdělávací prostředí bylo pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, v němž se dítě může cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně, a které mu zajišťuje možnost projevit se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem. Spolupracujeme s pediatry, PPP z Rakovníka a SPC Koloběžka Kladno.

5. výsledky vzdělávání

Snažíme se průběžně sledovat a vyhodnocovat individuální rozvoj a učební pokroky každého jednotlivého dítěte. Je to pro nás činnost časově náročná, ale pro individuální rozvoj dítěte důležitá. Jelikož jsme venkovská školka, máme s dětmi i rodiči užší vztah (ve vsi se často potkáváme, víme o zájmových aktivitách dětí, známe rodinné zázemí dítěte...). I tyto znalosti nám umožňují dítě lépe poznat, pochopit a zohlednit individuální potřeby jednotlivých dětí.

Při sebereflexi se denně odpovídáme na otázky:

Co se děti naučily (hodnotíme děti), co se dozvěděly nového (hodnocení výsledků) a čím (hodnocení procesů) se nám podařilo toho dosáhnout (autoevaluace).

Nástroje hodnocení:

- pozorování
- rozhovory, diskuse, rozbory
- kontrola pedagogických pracovníků
- hospitace a následné rozbory
- analýza třídní dokumentace
- analýza integrovaných bloků
- porovnávání výsledků s plánovanými cíli
- analýza vlastní pedagogické a řídicí práce
- dotazníky

6.1. DOKUMENTY MŠ – ŠVP – TVP

SOULAD ŠVP – RVP

Tato oblast by měla ověřit naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cíly RVP. Nástroje, které jsou zde uvedeny, jsou rámcové, pedagogové mohou využít i dalších nástrojů pro splnění daných cílů, jejich výčet pak bude předmětem TVP.

6.1.1. Evaluace podtémat integrovaných bloků	
Cíl:	Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci integrovaného bloku
Čas.rozvrh	Vždy po ukončení podtémat integrovaných bloků
Nástroje:	- záznam ve vypracovaných přípravách či v TVP - konzultace učitelek
Kdo:	Učitelky

6.1.2. Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku	
Cíl:	Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření
Čas.rozvrh	Po ukončení realizace daného integrovaného bloku
Nástroje:	- záznam v Evaluaci tematických celků vzhledem k jejich klíčovým kompetencím z RVP PV a v Evaluaci tematických celků prostřednictvím dílčích cílů z RVP PV - konzultace učitelek
Kdo:	Učitelky

6.1.3. Evaluace dílčích projektů	
Cíl:	Plnění záměrů, začlenění do jednotlivých integrovaných bloků
Čas.rozvrh	1x ročně naplnění záměrů
Nástroje:	- záznam v TVP - konzultace učitelek - konzultace učitelka – rodič
Kdo:	Učitelky

6.1.4. Evaluace individuálních plánů	
Cíl:	Zhodnotit osobní pokroky dětí s odkladem školní docházky
Čas.rozvrh	dle potřeb
Nástroje:	- záznam - konzultace učitelek - konzultace s rodiči
Kdo:	Učitelky

6.1.5. Záznamy o rozvoji dítěte	
Cíl:	Vytvořit přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte s portfoliem
Čas.rozvrh	2 x ročně, případně dle potřeby
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - záznamy do archů dle stanovených kritérií (grafické i písemné) - dle potřeby stanovení případných opatření - konzultace učitelek - konzultace s rodiči
Kdo:	Učitelky

6.1.6. Soulad TVP – ŠVP – RVP	
Cíl:	Ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, spoluúčast rodičů
Čas.rozvrh	1 x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - přehledy o rozvoji dětí - fotodokumentace - výstavy, vystoupení dětí - záznamy - hospitační záznamy - konzultace - dotazníky - výroční zpráva školy
Kdo:	Učitelky, ředitelka

6.2. PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, přístupu k dětem, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a záměrů ŠVP.

6.2.1. Evaluace vzdělávacího procesu – přístup k dětem, pedagogický styl, vzdělávací nabídka, profesionální dovednosti	
Cíl:	Individuální sebehodnocení, úroveň vykonávané práce, soulad s pravidly danými RVP PV
Čas.rozvrh	průběžně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemné hospitace - konzultace pedagogů - hospitace - dotazníky
Kdo:	Učitelky, ředitelka

6.2.2. Osobní rozvoj pedagogů	
Cíl:	Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu
Čas.rozvrh	průběžně, 1x za rok dotazník
Nástroje:	- konzultace - hospitace - dotazníky
Kdo:	Učitelky, ředitelka

6.3. SPOLUPRÁCE

Cílem této oblasti je vyhodnocení stanovených záměrů v ŠVP.

6.3.1. Evaluace spolupráce s rodinou	
Cíl:	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP
Čas.rozvrh	1 x ročně
Nástroje:	- fotodokumentace - záznamy z doplňkového programu školy - rozhovory s rodiči - dotazníky
Kdo:	učitelky, ředitelka, rodiče – dotazníky, vedoucí ŠJ

6.3.2. Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností	
Cíl:	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu naplnění stanovených záměrů v ŠVP
Čas.rozvrh	1 x ročně
Nástroje:	- fotodokumentace - rozpočet školy – Obec - vystoupení dětí pro veřejnost - články do tisku
Kdo:	učitelky, ředitelka

7 Organizace školního roku

S organizací nového školního roku jsou rodiče seznámeni na úvodním společném setkání s rodiči na začátku měsíce září. Jsou informováni o dobách, kdy je zařízení mateřské školy uzavřené (vánoční prázdniny), na ostatní prázdniny je vždy dělán průzkum docházky. Škola má vytvořena kritéria, (konzultovaná se zřizovatelem) podle kterých se rozhodne, zda bude MŠ otevřena či uzavřena. Tuto informaci najdou rodiče včas na nástěnce v MŠ či na webových stránkách školy.

8 Vzdelávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Při vzdělávání dětí respektujeme individuální potřeby a možnosti dítěte. Škola spolupracuje s SPC Koloběžka Kladno, kam děti po projednání se zákonným zástupcem posíláme na vyšetření.

8.1 Vzdelávání dětí s priznanými podpurnými opatřeními

Škola po doporučení ŠPZ vypracuje individuální vzdělávací plán podle stupně podpurného opatření. Podpurná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpurná opatření sestavena po projednání se školou a zákonným zástupcem.

Pro děti s priznanými podpurnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP.

Tvorbu PLPP i IVP zajišťuje třídní učitel s vedoucí učitelkou na základě doporučení ŠPZ.

8.2 Systém péče o děti s priznanými podpurnými opatřeními v mateřské škole

Metody výuky

- ověřit si porozumění zadání, případně dovysvětlit
- poskytovat pomoc prvního kroku
- dle potřeby poskytnout prodloužený zácvik
- omezit časově limitované úkoly
- často využívat názor
- často opakovat a procvičovat
- tolerovat limitované rozumové schopnosti, nepřetěžovat

Organizace výuky

- ponechat na práci dostatek času, respektovat osobní tempo práce
- při procvičování metoda „málo ale často“
- při plnění počítat s rychle nastupující únavou a snížením koncentrace

Hodnocení

– chválit, povzbuzovat, ocenit i část dobře provedeného úkolu, chválit za snahu, ocenit úspěch před kolektivem, často poskytovat pozitivní zpětnou vazbu

Pomůcky

- využívat ve zvýšené míře názorné pomůcky
- při vzdělávání zapojovat všechny smysly

Vyhodnocení PLPP, IVP

– učitel vyhodnocuje 2x ročně. S vyhodnocením seznamujeme zákonného zástupce.

8.3. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí odpovídají individuálním potřebám dětí. Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí. Uplatňuje princip diferenciacce a individualizace při plánování a organizaci činností. Realizuje všechny stanovené podpůrné opatření při vzdělání. Zaměřuje se na samostatnost, sebeobsluhu, základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení. Spolupracuje se zákonnými zástupci, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby s odborníky mimo oblast školství.

8.4 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Včasná jazyková podpora dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka v MŠ má velký význam pro jejich budoucí začlenění do povinné školní docházky a je mnohem efektivnější než v případě, že bude zahájena až při nástupu do základní školy. Jedná se o preventivní opatření proti budoucí školní neúspěšnosti.

Cílová skupina – pro děti cizince, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

Organizace – v případě, že školu navštěvuje více dětí cizinců tj. 4 a více v povinném předšk. vzdělávání, zřizuje ředitel MŠ skupinu pro jazykovou přípravu v rozsahu 1 hodiny týdně. Vzdělávání je bezplatné. Maximálně 8 dětí ve skupině. Pokud má škola více dětí, jak 8, zřizují se 2 skupiny. Do skupiny může ředitel zařadit i jiné děti, ne cizince, které to potřebují, ale nesmí to být na újmu kvality jazykové přípravy dětí cizinců. V případě poklesu dětí cizinců ve skupině pod 4 děti, dojde k ukončení činnosti skupiny. V období letních prázdnin se posuzuje počet dětí zapsaných k docházce do MŠ.

Pokud má MŠ 1 až 3 děti cizince v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytnuta individuální jazyková podpora v rámci vzdělávací činnosti, dle ŠVP. Vzdělávání českého jazyka zajišťuje kmenový učitel MŠ. Je vhodné, aby jazyková příprava cizinců ve skupině probíhala dopoledne. Rozsah přípravy je nastaven s ohledem na věk dětí tak, aby nebyl zatěžující. Pokud vyhodnotí MŠ poskytovanou jazykovou přípravu jako nedostatečnou, je možné vyšetření v ŠPZ, které může doporučit podporu dle § 16 školského zákona.

Financování – Pokud škola vykáže k 30.9. daného školního roku ve výkazu aspoň 4 děti cizince v povinném předškolním vzdělávání, bude navýšen PHmax o 1 hodinu týdně pro každou skupinu.

8.5 Skupinová logopedická prevence

1x do měsíce zajištěná logopedická prevence s Bc. Lenkou Perglovou (sdílená logopedická asistentka), organizátor projektu je MAP Rakovník.

Lekce obsahují dechová cvičení, fonační cvičení – napodobování zvuků, artikulační cvičení, cvičení hrubé motoriky, cvičení jemné motoriky a grafomotoriky, cvičení sluchové a zrakové percepce, rytmická cvičení, cvičení na rozvoj jazykových rovin

8.6 Diagnostika předškolních dětí

1x v měsíci říjnu až listopadu, 1x v měsíci dubnu až květnu

K aktuálním problémům školství se po právu řadí specifické poruchy učení (SPU). Problematika SPU je v podvědomí laické i odborné veřejnosti již řadu let. Nové výzkumy přinášejí řadu nových poznatků, nové metody a přístupy. Dříve se o problematice SPU hovořilo až po začátku školní docházky. Odborníci se zaměřovali na diagnostikování dítěte v procesu vzdělávání, na již vzniklý problém a na jeho reedukaci. Dnes se s pojmem SPU setkáváme už v předškolním období. Výsledky výzkumů ukázaly, že SPU nevznikají vstupem dítěte do školního procesu. Dispozice k SPU mají děti již v předškolním věku a teprve ve škole se mohou projevit. Dnes se zaměřujeme na vyhledávání těchto rizikových dětí v MŠ a odstranění deficitů dílčích funkcí ještě před vstupem dítěte do školy. Z toho vyplývá nutnost včasné diagnostiky a zajištění reedukační péče a podpory. Tento včasný zásah má významný vliv na další vzdělávání a profesní dráhu jedinců s SPU.

Proto provádíme v MŠ diagnostiku předškolních dětí pomocí diagnostické metody ISOPHI „Předcházíme poruchám učení“. Diagnostika zjišťuje posouzení úrovně grafomotoriky, matematických představ, prostorové orientace, časové orientace, zrakového vnímání, sluchového vnímání a verbálního myšlení. Výsledky dětí jsou zaneseny do aplikace Isophi, která vyhodnotí výsledky do grafu a zároveň dokáže porovnat výsledky všech dětí v jednotlivých oblastech. Učitelkám i rodičům přináší poznání, které oblasti jsou u dětí nejvíce oslabené a na ty se také v dalších vzdělávacích činnostech mohou zaměřit. Po půl roce je diagnostika těchto dětí zopakována a výsledky jsou rovněž zaneseny do grafu a porovnány s prvním grafem.

9 Projekty

Doplňkové projekty obohacují vzdělávací obsah našeho ŠVP. Do jednotlivých integrovaných bloků jsou začleňovány dle aktuální situace v mateřské škole, a to s přihlédnutím k potřebám a zájmům dětí. Předpokládáme roční časovou realizaci, jejich naplňování bude vycházet z věkových i individuálních zvláštností dětí. Projekty jsou rámcové, obsahují hlavní záměry a charakteristiku vzdělávací nabídky. Činnosti povedou k naplnění stanovených záměrů a cílů. MŠ má vypracovány 3 doplňkové projekty, 1 projekt je převzatý. Každý rok vždy jeden z projektů č. 1-3 doplňuje integrovaný blok jedním podtématem ŠVP PV „Kouzelný les“.

4. projekt je naplňován průběžně během celého školního roku.

- 1. Řemeslníci v Čisté a okolí** – projekt zaměřený na polytechnickou výchovu
- 2. Lidové zvyky v Čisté** – projekt zaměřený na sociálně-komunikační výchovu

3. **Co se skrývá za bludným kořenem** – projekt zaměřený na enviromentální výchovu od Mgr. Jany Modré

4. **Prevence sociálně – patologických jevů** – projekt zaměřený na prosociální výchovu

9.1 Polytechnická výchova – ŘEMESLNÍCI V ČISTÉ A OKOLÍ

CÍL: poznávat hodnotu a důležitost lidské práce

ZÁMĚR: rozvíjet pohybové schopnosti, zejména v jemné motorice

ČASOVÉ ROZLOŽENÍ: 1 týden v každém měsíci

STÁŘÍ DĚTÍ: od 3 do 7 let

POČET DĚTÍ: maximálně do 24 žáků

Celý projekt zahájíme návštěvou Muzea Čistecka, kde získáme první informace o tom, která řemesla tady v Čisté a okolí bývala hojně zastoupena. Další informace nalezneme v těchto publikacích (J. Sklenář – Městečko Čistá, E. Kulhánková – Řemesla ve hře, písni a tanci, K. Smolíková – Řemesla) se kterými budeme dále pracovat. Celoroční projekt zakončíme výletem do Muzea venkova na hradě Červený újezd.

Cílem projektu je seznámit děti s různými druhy řemesel, pomoci jim uvědomit si hodnotu lidské práce. Seznamovat je se světem lidí, kultury a umění. Vytvářet vztah k místu, kde žijeme. Rozvíjet pohybové schopnosti v oblasti hrubé a zejména jemné motoriky, smyslového vnímání a komunikativní dovednosti.

Základními prioritami tohoto programu je:

- poznávat různé druhy řemesel
- poznávat hodnotu a důležitost lidské práce
- zvládat základní pohybové dovednosti
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku dle svých možností
- uvědomovat si sounáležitost s místem a prostředím, ve kterém žijeme
- osvojovat si jednoduché poznatky o lidské práci

Hromadné dílčí vzdělávací cíle:

- podporovat pohybové a manipulační dovednosti
- klást základy samostatnosti a sebeobsluhy
- rozvíjet zrakové a hmatové rozlišování
- rozvíjet hrubou i jemnou motoriku
- podporovat zájem o práci s využitím dětské zvědavosti
- rozvíjet pozornost a paměť
- motivovat k manipulaci s předměty, zkoumat jejich vlastnosti
- experimentovat s materiály a předměty
- seznamovat se se základními pracovními dovednostmi

- spolupracovat s ostatními a dodržovat dohodnutá pravidla
 - seznamovat se s hodnotami práce kolem nás
 - osvojit si v určité přepotřebné pracovní návyky a dovednosti
 - mít povědomí o materiálech, strukturách a konstrukcích
 - utvářet si pozitivní vztah k pracovním činnostem a respektu k práci druhých
- TEMATICKÉ CELKY:

ZÁŘÍ – Šili ševci, šili boty – ŠVEC

ŘÍJEN – Už má sadař košíček plný zralých jablíček – SADAŘ

LISTOPAD – Přišel jednou k holiči malý ježek s rodiči – HOLIČ

PROSINEC – Já jsem muzikant – VARHANÁŘ

LEDEN – Koupil jsem si čepici – ŠVADLENA, KREJČÍ

ÚNOR – Vy řezníci, řemeslníci, vy se dobře máte – ŘEZNÍK

BŘEZEN – Kovář kuje, kovářka mu pofukuje – KOVÁŘ

DUBEN – Jsou mlynáři chlapi – MLYNÁŘ

KVĚTEN – Sedlák, sedlák, sedlák je velkej furiant – SEDLÁK

ČERVEN – Včelky bzučí kolem stromů – VČELÁŘ

9.2 Sociálně-komunikační výchova – LIDOVÉ ZVYKY V ČISTÉ

CÍL: utvářet vztah k lidovým tradicím a hodnotám

ZÁMĚR: uvědomit si sounáležitost s prostředím, ve kterém žijí

ČASOVÉ ROZLOŽENÍ: 1 týden v každém měsíci

STÁŘÍ DĚTÍ: od 3 do 7 let

POČET DĚTÍ: maximálně do 24 žáků

Lidové slavnosti a zvyky byly původně spjaty se změnami v přírodě, fázemi měsíce, ročními obdobími, probouzením přírody a příchodem jara, sklizní úrody a s příchodem zimy. Neexistovala přesná časomíra ani kalendář. Hodně lidových svátků a zvyků patří svým původem do dávných předkřesťanských dob. Spousta jich však přetrvala až do současnosti, ať již ve stejné či trochu pozměněné podobě.

Cílem projektu je poznat význam lidových tradic, rozumět lidovým pranostikám. Uvědomovat si soudržnost člověka s přírodou, vyzdvihnout

přednosti života na vesnici. Seznamovat se světem lidí, kultury a umění. Vytvářet kladný vztah k místu, kde žijeme.

Základními prioritami tohoto programu je:

- uvědomit si krásu lidových tradic a moudrost lidových pranostik
- seznámit se s lidovou slovesností, říkadly, lidovými písničkami a lidovými pohádkami
- seznámit se s charakteristickými znaky přírody a počasí
- rozvíjet tvořivost dětí
- posilovat kladný vztah k živé i neživé přírodě
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti
- kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání

TEMATICKÉ CELKY:

ZÁŘÍ – Na svatého Václava babí léto nastává.

Dílčí vzdělávací cíle:

- upevňovat citové vztahy ke svému okolí
- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti
- osvojit si základní poznatky o prostředí, ve kterém žijeme
- poznávat pravidla společenského soužití

ŘÍJEN – Svatý Havel do zelí zajel.

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojovat si poznatky a dovednosti potřebných k vykonávání jednoduchých činností
- uvědomit si význam lidské práce a vážit si výsledků práce jiných lidí
- osvojit si poznatky o podzimní sklizni
- využívat svých smyslů

LISTOPAD – Na svatého Martina bude dobrá peřina.

Dílčí vzdělávací cíle:

- manipulovat s přírodním materiálem
- uvědomovat si odlišnost a význam různých materiálů
- vytvořit povědomí o vlastní sounáležitosti s lidmi
- rozvíjet sociální citlivost

PROSINEC – Svatá Lucie noci upije a dne nepřidá.

Dílčí vzdělávací cíle:

- posilovat prosociální chování ve vztahu ke své rodině

- rozvíjet sociální citlivost
- osvojit si a prožít vánoční atmosféru
- vyjádřit své prožitky a představy slovně i výtvarně

LEDEN – Na tři krále zima stále.

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznámit se s charakteristickými znaky přírody a počasí v zimě
- posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému
- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- poznávat a chápat proměny počasí

ÚNOR – Masopust na mrazu, někdo přijde k úrazu.

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznat humor i vtip v písních a říkadlech i ve výtvarném projevu
- rozvíjet tvořivost dětí při výrobě masopustních masek
- rozvíjet hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- rozvíjet základní kulturně společenské postoje

BŘEZEN – Neseme Smrtku zelenému čtvrtku.

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávat a chápat proměny počasí na jaře
- spolupracovat na velikonoční výzdobě naší MŠ
- rozvíjet kultivovaný projev
- prožít společnou radost při výtvarných, pracovních, pohybových i hudebních činnostech

DUBEN – Na svatého Jiří vylézají hadi, štíři.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvíjet tvořivost a fantazii
- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- poznávat pravidla společenského soužití
- podporovat zájem o práci s využitím dětské zvědavosti

KVĚTEN – Svatá Žofie políčka často zalije.

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojovat si poznatky ze světa lidí
- uvědomit si význam lidské práce a vážit si výsledků práce jiných lidí
- získat schopnost záměrně řídit svoje chování
- rozvíjet schopnost vnímání a naslouchání

ČERVEN – Na svatého Jána, otvírá se létu brána.

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávat a chápat proměny počasí v létě
- upevňovat pocit sounáležitosti s živou i neživou přírodou
- posilovat přirozenou zvědavost
- rozvíjet kooperativní dovednosti

9.3 Enviromentální výchova – CO SE SKRÝVÁ ZA BLUDNÝM KOŘENEM

CÍL: poznat vliv člověka na životní prostředí

ZÁMĚR: mít povědomí o okolním světě a jeho dění

ČASOVÉ ROZLOŽENÍ: 1 týden v každém měsíci

STÁŘÍ DĚTÍ: od 3 do 7 let

POČET DĚTÍ: maximálně do 24 žáků

Motivace:

„Děti z mateřské školy na své vycházce nešťastnou náhodou překročily bludný kořen a zničehonic se ocitly v neznámém světě, který se nepodobal žádnému známému místu. Louky byly zarostlejší, stromy vyšší a křoví hustší a trnitější. A ještě ke všemu se pomalu začínalo šejřit.

Co teď dělat? Děti si chvíli zoufaly, ale rychle nabraly odvalu a rozešly se do všech stran, aby co nejdříve našly cestu domů. Nevěděly, že je čekají dlouhé dny, které přinesou strasti, ale i zajímavé a nevšední zážitky. Potkají spoustu zvířátek a jiných bytostí, které jim pomohou, poradí cestu a od nichž se také dozvědí mnoho nového o přírodě. Než se dostanou domů, budou se toho muset ještě hodně naučit.“

Cílem projektu je založit u dětí elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy. Vytvořit u dětí otevřený a odpovědný postoj k životnímu prostředí.

Základními prioritami tohoto programu jsou:

- naučit děti dívat se okolo sebe a přijímat krásu a rozmanitost přírody
- prostřednictvím enviromentálních činností zkvalitňovat vztah mezi mateřskou školou a rodiči

Součástí projektu je nástěnný kalendář, který slouží jako kronika naší cesty a soubor pracovních černobílých listů, využitelných i v jiných výchovně vzdělávacích oblastech.

ZÁŘÍ – Kouzelné bylinky

Dílčí vzdělávací cíle:

- praktickými činnostmi podporovat vztah k bylinám
- seznamovat děti s léčivými účinky některých bylin

- vytvořit pozitivní vztah k získávání poznatků díky knihám
- využívat přírodu k pohybovým činnostem

ŘÍJEN – Stromový skřítki

Dílčí vzdělávací cíle:

- zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání
- rozšiřovat a prohlubovat poznatky dětí o listnatých a jehličnatých stromech
- kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání motivované podzimní přírodou a jejími plody
- osvojovat si jednoduché poznatky o přírodě a jejich proměnách na podzim
- posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním dětem i zvířátkům
- posilovat schopnost všimnout si přírody kolem sebe
- pozorujeme různorodost semen

LISTOPAD – Tajemství dřeva

Dílčí vzdělávací cíle:

- zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání
- vytvořit si povědomí o vlastnostech různých materiálů
- vědět, že se časem vše vyvíjí a proměňuje
- vytvářet elementární povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojovat si poznatek, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat je, ale i naopak poškozovat a ničit
- přibližovat význam rostlin a stromů pro život člověka

PROSINEC - Slunko, déšť a plískanice

Dílčí vzdělávací cíle:

- utvářet si představu o zimní přírodě, o jejím vegetativním klidu
- osvojovat si elementární poznatky o časových pojmech
- osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách v zimě
- vědět o různosti zemského povrchu, klimatu, přírody, etnik, kultur
- pozorovat přítomné děje kolem sebe a jejich změny, zjišťovat příčiny změn
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti s přírodou, se svým okolím
- osvojovat si poznatky o oblečení, které se nosí na jaře

LEDEN – Kamarád v nouzi

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojovat si jednoduché poznatky o ptačí říši
- posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, radost, zájem...)
- osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností

- vytvářet elementární povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávat jiné kultury
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat je, ale i naopak poškozovat a ničit

ÚNOR – V bludišti stop

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytvářet elementární povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávat a pojmenovávat některé druhy lesní zvěře
- osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností
- vytvořit si povědomí o životě zvířat
- vědět, že jsou rozdíly mezi živou a neživou přírodou
- rozvíjet pocit sounáležitosti s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- upevňovat pocit sounáležitosti s živou přírodou

BŘEZEN – Zelené vlasy Děda Vševeda

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojovat jednoduché poznatky o jarní přírodě
- pochopit vzájemné vazby v konkrétním životním celku
- osvojit si potřebné dovednosti k vykonání jednoduchých činností
- rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách na jaře

DUBEN – Vodní breberky

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávat koloběh vody v přírodě
- osvojovat si poznatek, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat je, ale i naopak poškozovat a ničit
- hledat odpovědi na úlohu vody v přírodě i v životě člověka
- osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách na jaře
- osvojovat si poznatky o živočiších, žijících ve vodě i v blízkosti vod

KVĚTEN – Sluníčková louka

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytvořit si povědomí o životě hmyzu
- objevovat krásy naší země, okolí a života
- využívat letní přírodu k pozorovacím i pohybovým činnostem (eko – hry)
- posilovat pocit sounáležitosti s živou přírodou
- rozvíjet pocit sounáležitosti s místem a prostředím, ve kterém dítě žije

ČERVEN – Cesta domů

Poslední měsíc je shrnutím všeho, co jsme celý rok dělali. Je závěrečným hodnocením, co se dětem na našem společném putování nejvíce líbilo, a které činnosti by příště raději nerealizovaly.

9.4 Prosociální výchova – PREVENCE SOCIÁLNĚ- PATOLOGICKÝCH JEVŮ

CÍL: předcházet nežádoucím projevům chování a jednání

ZÁMĚR: vytvářet postoje ke zdravému životnímu stylu a prosociálního klimatu

ČASOVÉ ROZLOŽENÍ: průběžně během roku, zařazování do podtémat

STÁŘÍ ŽÁKŮ: od 3 do 7 let

POČET ŽÁKŮ: maximálně do 24 žáků

Vzdělávací nabídka bude zaměřena na rozhovory v komunitním kruhu, scénky, dramatizace, sociální hry a hraní rolí, budeme si vyprávět příběhy, zážitky ze života. Zahrajeme si pohádku, navodíme pohybové a jiné činnosti ve dvojicích či skupinkách.

Dílčí vzdělávací cíle:

- znát, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí, a co mu škodí, znát důsledky požívání některých látek pro zdraví
- rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit
- mít vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků)
- vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné
- znát pravidla společného soužití ve skupině
- hodnotit své chování i chování druhých
- mít a hájit vlastní názor
- akceptovat kompetentní autoritu
- vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- přistupovat aktivně k problémům, řešit problémy
- vědět, že je více možností řešení konfliktů
- kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role
- spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí

Pokud nejsou alespoň částečně naplněny uvedené cíle, jsou tyto děti zasaženy v pozdějším období různými nežádoucími jevy, jakými jsou agresivita, nekázeň, nesnášenlivost, neschopnost řešit problémy, stres a frustrace, dochází i k sebepoškozování dětí. Důsledkem je poté náchylnost ke zneužívání medikamentů, drog, alkoholu, šikana, násilí, vandalismus, xenofobie apod.

OBSAH

1	Identifikační údaje o mateřské škole	1
1.1.	Název ŠVP	
1.2.	Předkladatel	
1.3.	Zřizovatel	
1.4.	Platnost dokumentu	2
1.5.	Legislativní forma	
2	Charakteristika školy	3
2.1.	Filozofie mateřské školy	4
3	Charakteristika programu	5
3.1.	Průběžné cíle	7
4	Vzdělávací obsah ŠVP	
4.1.	Září	9
4.1.1.	Charakteristika a záměry bloku	
4.1.2.	Dílčí vzdělávací cíle	10
4.1.3.	Vypracované dílčí cíle	11
4.1.4.	Očekávané výstupy	13
4.2.	Říjen	14
4.2.1.	Charakteristika a záměry bloku	
4.2.2.	Dílčí vzdělávací cíle	15
4.2.3.	Vypracované dílčí cíle	17
4.2.4.	Očekávané výstupy	18
4.3.	Listopad	19
4.3.1.	Charakteristika a záměry bloku	
4.3.2.	Dílčí vzdělávací cíle	20
4.3.3.	Vypracované dílčí cíle	21
4.3.4.	Očekávané výstupy	23
4.4.	Prosinec	24
4.4.1.	Charakteristika a záměry bloku	
4.4.2.	Dílčí vzdělávací cíle	25
4.4.3.	Vypracované dílčí cíle	26
4.4.4.	Očekávané výstupy	27
4.5.	Leden	28
4.5.1.	Charakteristika a záměry bloku	
4.5.2.	Dílčí vzdělávací cíle	29
4.5.3.	Vypracované dílčí cíle	30
4.5.4.	Očekávané výstupy	31
4.6.	Únor	32
4.6.1.	Charakteristika a záměry bloku	

4.6.2.	Dílčí vzdělávací cíle	33
4.6.3.	Vypracované dílčí cíle	34
4.6.4.	Očekávané výstupy	35
4.7.	Březen	36
4.7.1.	Charakteristika a záměry bloku	
4.7.2.	Dílčí vzdělávací cíle	37
4.7.3.	Vypracované dílčí cíle	38
4.7.4.	Očekávané výstupy	39
4.8.	Duben	40
4.8.1.	Charakteristika a záměry bloku	
4.8.2.	Dílčí vzdělávací cíle	41
4.8.3.	Vypracované dílčí cíle	42
4.8.4.	Očekávané výstupy	43
4.9.	Květen	44
4.9.1.	Charakteristika a záměry bloku	
4.9.2.	Dílčí vzdělávací cíle	45
4.9.3.	Vypracované dílčí cíle	46
4.9.4.	Očekávané výstupy	47
4.10.	Červen	48
4.10.1.	Charakteristika a záměry bloku	
4.10.2.	Dílčí vzdělávací cíle	49
4.10.3.	Vypracované dílčí cíle	50
4.10.4.	Očekávané výstupy	51
5	Podmínky předškolního vzdělávání	52
5.1.	Přijímání dětí do MŠ	
5.2.	Materiální podmínky MŠ	
5.3.	Personální podmínky a pedagogické zajištění v MŠ	53
5.4.	Životospráva dětí v MŠ	54
5.5.	Psychosociální podmínky dětí v MŠ	
5.6.	Řízení MŠ	55
5.6.1.	Kompetence	
5.7.	Organizace v MŠ	56
5.7.1.	Organizace dne v MŠ	57
5.7.2.	Časový rozvrh dne	59
5.8.	Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v MŠ	60
5.9.	Spoluúčast rodičů	61
5.10.	Spolupráce s ostatními organizacemi	62
6	Pedagogická evaluace předškolního vzdělávání	64
6.1.	Dokumenty MŠ ŠVP-TVP	66
6.2.	Průběh vzdělávání	67
6.3.	Spolupráce	68

7	Organizace školního roku	
8	Vzdělávání dětí se speciálními potřebami a dětí nadaných	69
8.1.	Pojetí vzdělávání	
8.2.	System vzdělávání	
8.3.	Podmínky vzdělávání	
8.4.	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	70
8.5	Skupinová logopedická prevence	
8.6	Diagnostika předškolních dětí	71
9	Projekty	71
9.1.	Polytechnická výchova – Řemeslníci v Čisté a okolí	72
9.2.	Sociálně – komunikační výchova – Lidové zvyky v Čisté	73
9.3.	Enviromentální výchova – Co se skrývá za bludným kořenem	76
9.4.	Prosociální výchova – Prevence sociálně – patologických jevů	79
	OBSAH	81

Se Školním vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání Základní školy a Mateřské školy Čistá „Kouzelný les“ byly seznámeny paní učitelky:

Vedoucí učitelka mateřské školy: Zuzana Machová

Učitelky mateřské školy: Tereza Růžičková
Barbora Hůlová
Iveta Tesaříková

Školnice: Naděžda Plincnerová